

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia Latina - Cod. Aug. perg. 154

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Evangelium secundum Iohannem

[urn:nbn:de:bsz:31-42065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-42065)

incorruptibil' ubi opus inchoans. sol'
 ubum carnem scm' ee nec linn' a tene-
 beis fuisse ophensum testatur. Pri-
 mu' signum ponens qd' inuptus se-
 cit ds ostendens qd' ipc erat legemib'
 demost'z qd' u' do' mutat' e' deficere
 inuptas unndebat. ac uetib' imu-
 tatis. noua omnia quia xpo instituta
 aut' appeant. Hec au' eu' scripsit in
 alia. postqm' in pathmos insula apo-
 calipsum scripserat. ut qui ipncipiu'
 canonis incorruptibile pncipiu' pno-
 tatur i' genesi incorruptibil' fuis p'u-
 ginem in apocalipsum reddetur dice-
 te xpo. ego sum alfa. i. o. Et hic est io-
 hannes qui sciens supuenisse die
 recessus sui. uocatis discipul' suis i'
 epheso p' multa signor' experimenta
 p'mens xpm descendes i' defossum se-
 pulture sue locu' sca' orone posit' e'
 ad pres' suos. tam extraneus a dolo-
 re mortis. qm' a corruptione carnis
 inuenitur alien'. Tam post omis eu'
 scripsit. et hoc unguis debebat. Quor'
 in scriptor' tempis dispositio ul' li-
 bror' ordinatio. ideo p' singla a nob'
 n' exponitur. ut sciendi desidio collo-
 cato. i' q'rentib' fructus laboris i' do-
 magisterij doctrina seruetur. **Expli-
 cit plog' Inipit eu' scdm' Iohan**
In principio erat uerbum et uer-
bum erat apud dm. et ds erat uer-
bum. Hec erat in principio apud deum.
Omnia p' ipm' sca' sunt i' su' ipso sca'
est nich'. Qd' sca' e' in ipso uita erat i'
uita erat lux homi' i' lux i' tenebris
luxet. i' tenebre eam n' ophenderu'
fuit ho' nullus a do. cui nom' erat io-
hannes. Hic uenit i' testimoniu' ut

testimoniu' phibet de lumine. ut omis
 credent p' illum. Non erat ille lux.
 sicut testimoniu' phibet de lumine.
 Erat lux uera. q' illuminat omne
 hoicm uicente in hunc mundu'. In
 mundo erat i' mund' p' ipm' fcs e' z
 mund' eum n' cognouit. In p'ua
 uenit. et sui eum n' recepit. Q'nt'
 au' recepit eum. dedit eis p'ratem
 filios dei s' hys qui credunt i' uoie
 eius. Qui n' ex sanguinib' neq' ex
 uoluntate carnis. neq' ex uoluntate
 uiri. s' ex do' nati sunt. Et ubi caro
 sca' e' i' hitauit in nub'. Et uidimus
 glam' ei' glam' q' i' uingenti a pie-
 plem' gra' i' uitas. Iohes testimo-
 phibet de ipso i' clamat dicens. Hic
 erat quem dixi. Qui post me uenit'
 est au' me fcs est. q' prior me erat.
 Et de plenitudine eius nos omis ac-
 cepim'. i' glam' p' gra' q' lex p' moy-
 sen data est. gra' et uitas p' ipm' xp'
 sca' est. Deu' nemo uidit unqm'
 nisi uingenti filius qui e' in sinu
 patris ipc enarrauit. Et hec e' testimo-
 iohis. qm' miserunt iudi ab i' hinc
 sacerdotes i' leuitas ad eum ut intro-
 garent eu'. Inquis es? Et confessus e'
 et n' negauit. Et confessus e' q' ego no'
 sum xpc. Et interrogauit eum. Qd'
 ergo. Helvas es tu? Et dixit. No' su'
 opha es tu? Et respondit. Non. Duce-
 runt ergo ei. Quis es ut in sum de-
 mus hys qui miserunt nos? Quid di-
 cis de te ipso? At. Ego uox clamans
 i' deserto dirigite uiam d'ni. sic dixit
 ysaias p'ha. Et qui nulli filant erat
 ex phariseis. Et interrogauit eu' i' d'ic-
 runt ei. Quid e' baptizans si tu u' es

Explet plog' Inipit eu'
 S. J. J. J.

ip' neq' helvas neq' p'ha
 hinc uicent. Ego baptizans
 mundus an' u' m' scitit qu'
 fcs. Hic e' qui post me uenit
 au' me factus e' au' ego n' su-
 er soltam corrigiam calca-
 que in lechana sca' sunt fi-
 au' erat iohes baptizans
 uidet iohes ihm uenientem
 i' ait. Ecce agnus di. ecce q'
 p'ca mundi. Hic est de quo
 me uenit n' r' q' an' me f'
 ce me erat. Et ego nescieba-
 er' marit' i' n' r' e' u' i' n' f' i' l'
 ego mag' baptizans. Et
 phibet iohes dicens. Quis
 de uenit q' columbam
 manit' sup' eum. Et ego no'
 q' q' m' i' r' me baptizare
 no' dixit. Hic quem uidis
 de uenit i' manent' sup'
 e' qui baptizat in ipso sco' e'
 i' testimoniu' phibet q' n'
 sca' die i' m' stabat iohes i'
 ls eius duo. Et respiciens
 i' d'icent' dixit. Ecce agnus
 uenit eum duo discipul'
 i' hinc e' ihm. Conuersus au'
 d'ns ops sequens se. dicit ei
 r'ns. Quid dicitur ei. Rabb'
 i' p'p'atim magi. Ibi h'c
 es. Venit et uidet. Venit
 r'it ubi manet. i' ap' eum
 h'ca au' erat q' doctrina. Et
 p'as s' i' symonis pet' m' e'
 audierat a iohes i' scitit fi-
 i' uenit h'c p' m' i' r' m' f' m' i' f'
 dicit ei. Inuenit' m' h'c
 p'at' ip' e' ad dicit eum

xpe neq; helyas neq; ypha. Respondit iohannes dicens. Ego baptizo in aqua. medius aut nrm stetit que ues no stans. Ipe e qui post me uentur est. qui an me factus e au ego n sum dignus ut soluiam corrigiam calcaam nri cui. Hec in bethania facta sunt in iordane ubi erat iohes baptizans. Alia die uidit iohes ihm uenientem ad se. et ait. Ecce agnus di. ecce qui tollit peccata mundi. Hic est de quo dixi. Post me uentur nri. qui an me factus e q; peccata me erant. Et ego nesciebam eu. Et ut manifestaretur in fili. ipea ueni ego mag; baptizans. Et testimonio phibuit iohes dicens. Quia uidi spm descendente q; columbam de celo. et mansit sup eum. Et ego nescieba eu. H; qui misit me baptizare i aq; ille in dixit. Sup quem uidis spm descendente i manente sup eum. hic e qui baptizat in spu sco. Et ego uidi i testimonio phibui q; hic est fili di. Alia die itim stabat iohes i ex discipulis eius duo. Et respiciens ihm ambulantem dixit. Ecce agnus di. Et au dierunt eum duo discipuli loquentem i seculu s ihm. Conuersus au the et uidens eos sequentes se. dicit eis. Quid queritis. Qui dixerunt ei. Rabbi qd dicit nri ptatum magi. Vbi habitas. Dicit eis. Venite et uidete. Veniunt i uiderunt ubi manet. i ap eum die illo. Hora au erat q; decima. Erat au an pteas fr symonis petri i i ex duob; q; audierant a iohes. i secuti filiant eum. Inuenit hic pnu frum suu symone. i dicit ei. Inuenim; messiam. Qd est interpretati xpe. Et adduxit eum ad ihm. In

tud au eum the dicit. Tu es symon fili iohanna. Tu uocabis cephas. Qd interpretatur petrus. In crastinu noluit exire i galileam. i inuenit philippum. Et dicit et the. Sequere me. Erat aut philippus a bethsaida ciuitate andree et petri. Inuenit philippus nathanahel i dicit ei. Que scripsit moyses in lege et yshe in ueniunt ihm ioseph filiu anazareth. Et dicit ei. Nathanahel. Anazareth potest aliquid bonu ee. Dicit ei philippus. Veni et uide. Uidit the nathanahel ueniente ad se. i dicit de eo. Ecce uere isrlita. in quo dolus n e. Dicit ei nathanahel. Unde me nosti. Respondit the i dicit ei. Prius qm te philipp; uocaret cu ees s; filiu. uide te. Respondit ei nathanahel et ait. Rabbi. tu es filius di. tu es rex isrl. Respondit the et dixit ei. Quia dixi tibi uidi te s; filiu. credis. Manus hy; uideb; et dicit ei. Amen amc dico uob; uidebitis celum apertu i angelos dei ascendentes i descendentes sup filium. **E**t die tertia imp; II hominis. et erat mater ihu ibi. Vocatus e au i the i discipuli eius ad nuptias. Et deficiente uino. die mat ihu ad eu. Vinu n hnt. Et dicit ei the. Quid m et e est mulier. No dum uenit hora mea. Dicit mat eius ministris. Qdcumq; dixerit uob; facite. Erant au ibi lapidee ydrie sepe posite scdm purificationem iudeor; capientes singule metretas binas uel ternas. Dicit eis the. Implete ydrias aq;. Et impleuerunt eas usq; ad summu. Et dicit eis the. Haurite nuc; i ferre archytredino. Et tulerunt. Et au gustauit archytredinu aqm unu scdm

manserit

mundum ut iudicet mundum. s; ut
saluetur mund' p ipm. Qui credit i eu
n iudicatur. Qui au n credit iam iu
dicatus e. qz n credit i nomine un
geniti filii dei. Hoc est au iudicium.
qz lux uenit i mundu r dilexunt ho
mines magis tenebras qm lucē. Et
an cor mala opa. Omnis em q ma
le agit odit lucē r n uenit ad lucem.
n i arguantur opa eius. Qui aut
facit ueritatem uenit ad lucē ut ma
festent eius opa. qz i mdo sunt facta.
Post h uenit ihe et discipuli eius i
iudeam tiam. r illic demorabat ei ei
et baptizabat. Erat au et iohāne bap
tizans i eundo q uix salim. qz aque
multe erant illic. Et ueniebant r bap
tizabantur. No dnm em missus fuit
i carcem iohes. fca est ergo questio ex
discipul iohānis cum iudeis de pifi
catione. Et uenit ad iohem r dixit
ei. Rabbi. qui erat tecū transiorda
nen. cui tu testimoniu phibuiti.
ecce hic baptizat. r omnes ueniunt
ad eum. Respondit iohānes r dixit. No
pō homo accipere quicq. nisi sicut ei
datur de celo. Ipsi uos i testimoniu
phibens. qd dixerim ego n sum. r p
h qz missus sum a n illu. Qui hē spō
sam spons' e. Amē au sponsi q stat
et audit eum. gaudio gaudz p uocē
sponsi. Hoc ergo gaudiu meū imple
tum e. Illu opret cretē. me au minui.
Qui desit sum uenit sup omis e. Que
de tra de tra e. r de tra loquitur. Qui de
celo uenit sup omnes e. r qd udit
r auduit hoc testat. r testimoniu ei
nemo accip. Qui accip ei testimoniu
signauit qz dē ueritate est. Que ei m

lit dē. ūba dei loquitur. Non ei ad mfu
ram dat dē spm. Pater diligit filiu r
omnia dedit i manu ei. Qui credit i
filiu hē uitam etnā. Qui au iro
dulus e filio. n uidebit uitā. s; ira di
manet super eum. **III**
Ergo cognouit ihe qz audierit
phisei qz ihe plures discipulos
facit et baptizat qm iohannes. qm q
ihe n baptizaret. s; discipuli eius. re
liquit iudeam r abiit i galyleā.
Exibat au cum transire p sama
riam. Venit ergo i ciuitatem sama
rie q dicit sichar. uix pouum qd dedit
iacob ioseph filio suo. Erat aut ibi
fons iacob. Ihe ergo fatigat ex itinere.
sedebat sic sup fontē. Hora erat qsi
sexta. Venit mulier de samaria. hau
rere aqm. Dicit ei ihe. Da mi bibere.
Discipuli em eius abierant i ciuitate
ut abes emerent. Dicit ergo ei miles
illa samaritana. Quom tu iudeus
cum sis bibē a me potas q si mulier
samaritana. No ei couituit uidet
samaritanus. Respondit ihe et dicit ei.
Hi scies donum di r quis equi die e
da mi bibē. tu forsitan petisses ab eo r
dedisti tiam uia. Dicit ei mulier.
Dne. neqz i quo haurias hes r pu
tus altus e. Unde ergo hes aqm i
uam. Sumqz tu maior es pre nob
iacob qui dedit nob puteu. r ipē ex
eo bibit r filii eius et pecora eius. Res
pondit ihe et dixit ei. Omnis qui bibit
ex aq hac sitiet ietm. Qui aut bibit ex
aq qm ego dabo ei n sitiet ietm. r
aq qm dabo ei fiet i eo fons aq sali
entis i uitā etnā. Dicit ad eū mu
lier. Dne da mi hanc aqm ut n sitia

neq; ueniam huc haurire. Dicit ei i.
 Vade uoca uirum tuum et ueni huc.
 Respondit mulier et dixit. Non hec uirum.
 Dicit ei ihs. Si dixisti qd n hec uirum
 quinq; ei uirum hysisti et nunc qd hies n
 et tuus uir. Hoc ue dixisti. Dicit ei
 mulier. Dne uideo qd ppha es. Pres
 nri in monte hcc adorauerunt et uo
 diatis qd uilimus e locus ubi adora
 re optet. Dicit ei ihs. Mulier crede
 in qd ueniet hora qn neq; in monte
 hcc neq; in uilimus adorabitis pa
 trem. Vos adoratis qd nescitis nos ad
 oramus qd scim; qd salus ex iudeis
 e. H; uenit hora et nunc e qn ueri ad
 oratores adorabunt ptem in spu et
 uitate. Nam et pater tales querit
 qui adorent eum. Hpc e ds et eos qui
 adorant eum in spu et uitate optet
 adorare. Dicit ei mulier. Hic qd mes
 syas uenit qui dicit x. Cum g ue
 nerit ille nob amittabit o. Dicit
 ei ihs. Ego sum qui loquor teci. Et
 continuo uenit discipuli eius et mira
 bant qd cu muliere loqbat. Non tn
 dicit quid qris aut quid loqris cu
 ea. Reliq; ergo ydriam sua mulier
 et abiit in uitate. et dicit ill homibz.
 Venite et uidete homine qui dicit in o
 qd nuncq; feci. Numq; ipse est xpc. Exi
 erunt de uitate et uenebat ad eu
 Intra rogabant eu discipuli eum di
 centes. Rabbi manduca. Ille au dixit
 eis. Ego cibum hec manducare que
 uos nescitis. Dicebant g discipuli ad
 iuce. Numq; aliquis attulit ei ma
 ducare. Dicit ei ihs. Nis cibus e ut
 faciam uoluntate eius qui nullo me
 ut pfinam op eius. Non ne uos dicit

qd adhuc iiii. menses sunt et mellis ue
 nit. Ecce dico ubi leuate oculos uros
 et uidete regiones. qd albe sunt ia ad
 messem. Et qui metit messem accip.
 et oggat fructu in uita etiam ut
 qui seminat simul gaudeat et qui
 metit. Ego nisi uos metere qd no la
 borastis. Alij laborant et uos ila
 bores eorum mirastis. Et ciuitate
 illa multi crediderunt i eum sama
 ritanoy pp uerbum mulieris testi
 moniu phibentis qd dixit in o qd
 feci. Cum uenissent ergo ad illam
 samaritani rogant eum ut ibi
 manet. Et mansit ibi duos dies. Et
 multo plures edidit pp sermone
 eius. et mulieri dicebant. Quia id
 n pp tuam loqlam credim; ipi eni
 audim; et scim; qd hic est ue sal
 uator mundi. Post duos aut dies
 exiit inde et abiit in galyleam. Ipe
 ei ihs testimoniu phibuit qd ppha
 in sua pna honore n ht. Cu ergo
 uenisset in galyleam. excepit eu
 galylei. cum o uidissent que fecat
 uilimus in die festo. Et ipi eni uene
 rant ad die festum. Venit g itm i
 chana galylee. ubi fecit agm miru.
 Et erat quidam regis. cui fili estu
 mabatur capharna. Greci au
 h qd ihs adueniret a iudea i galyle
 am. abiit ad eum. et rogabat eu ut
 descenderet et sanaret filiu ei. In
 prebat eni moer. Dixit ergo ihs ad
 eum. Nisi signa et poigna uideri
 si creditis. Dicit ad eum regulus.
 Dne descende pri qm morat fili
 meus. Dicit ei ihs. Vade. fili tuu
 nunt. Creditit ho sermone q dixit

... et ibat. Jam au eo des
 ... dicit ei ihs. Surge tolle grabat
 ... et ambulat. Et statim sanu
 ... homo et sustulit grabatu
 ... blabat. Dat au sabbati n
 ... Dicebant ergo iudei illi q
 ... filiat sis. Habbm e. n licet
 ... beti tui. Respondit eis. Qui
 ... san. Item dixit. tolle grab
 ... et ambulat. Intra rogant oc
 ... esse homo qui dixit e tolle

ei ihs. et ibat. Jam au eo descendente
 serui occurrerunt ei. et inuenerunt di
 centes qz filius eius inuict. Interroga
 bat ergo horam ab eis. in qua meli
 huerit. Et dixit ei. Quia heri hora
 septima. reliquit eum febris. Cognit
 ergo p qz illa hora erat in qua dix
 ei ihs filius tuus uiuit. et credidit ipe
 et domus ei tota. Hec ite scdm sig
 fecit ihs. cum uenisset in galyleam.

Post hec erat dies festus
 iudeor. et ascendit ihs iherosolimam.
 Et au iherosolimis pbatia piscina que
 cognominat herice bethsaida. qnq;
 portic hns. In his iacebat multitudo
 languentiu. cecor. claudor. aridor.
 expectantiu aq motu. Angls au dñi
 scdm ipe descendebat in piscinam. et mo
 uebatur aq. Et qui prior descendebat
 in piscinam post motione aq sanus
 fiebat. a qm qz detinebat infirmi
 tate. Erat au quida homo ibi. xxx. et
 vii. annos hns in infirmitate sua.
 Hunc cu uidisset ihs iacentem. et cognuisset
 qz iam multu tempus hnt. dixit ei.
 Vis sanus fi. Respondit ei languidus.
 Dñe homine n hico. ut cum turbata
 fuit aq. mutet me in piscinam. Dum
 uenio eni ego. alius ante me descendit.
 Dixit ei ihs. Surge tolle grabatū tuū
 et ambula. Et statim sanus fcs est
 homo. et sustulit grabatū suū. et am
 blabat. Erat au sabbatū mlla die.
 Dicebant ergo iudei illi qui sanus
 fuit. Sabbatū ē. n licet t. tolle gra
 batū tuū. Respondit eis. Qui me sanū
 fecit. ille m dixit. tolle grabatū tuū
 et ambula. Interrogauit ergo eū. Quid
 ille homo qui dixit t. tolle grabatū

tuū et ambula. Ihs au qm sanus
 effectus fuit. nesciebat quis esset. Ihs
 au declinabat a turba. et statura i loco.
 Postea uenit eum ihs i templo. et dixit
 ei. Ecce sanus factus es. Jam noli
 peccare. nec deus tibi aliquid detra
 gat. Abijt ille hō. et inuenerunt iudei.
 qz ihs esset qui fecit eum sanū. Ipea
 psequerantur iudei ihm qz hoc faci
 ebat in sabbo. Ihs au rñdit eis. Pe
 nis usq; in opatur. et ego opor. Ipe
 ca ergo magis querebant eū iudei
 m fide. qz n solum soluebat sabbatū.
 s; ptem suam dicebat dñi. eglem se
 faciens dō. Respondit itaq; ihs. et dixit.
 Amm dico uob. n pōt filius quicq;
 facere a se. nisi q; uiderit ptem suā faci
 ente. Quicq; eni ille fecit. hec et fili
 similis facit. Pat eni diligit filiū. et
 dō demonstrat ei. que ipe facit. Et maio
 ra his demonstrabit ei opa. ut uos
 miremini. Sicut ei pōt suscitare mor
 tuos. et uiuificat. sic fili quos uult
 uiuificat. Neq; ei pōt iudicat q; qm.
 s; omne iudiciū dedit filio. ut om
 nē honorificent filio. sic honorificat
 ptem. Qui n honorificat filiū. nō
 honorificat ptem qui misit illum.
 Amm dico uob. qz qui uerbum meū
 audit. et credit ei qui misit me. hō
 uitam etiam. Et iudiciū n uenit.
 s; transit a morte i uitā etiam. Amen
 am dico uob. qz uenit hō. et mōc e
 qm mortui audient uocē filij dei. et
 qui audierint uiuēt. Hic ei pōt hō
 uitā in semetipō. sic dedit et Alio
 uitā hōc in semetipō. Et pōt dedit
 ei et iudiciū facere. qz fili hominis est.
 nolite mirari hoc qz uenit hora.

2
 2

in q̄ omnes qui in mortuū sūt audirent uocē filii dei. Et pcedent qui bō fecerunt i resurrexione uite. qui nō mala egunt i resurrexione iudicij. Nō possum ego a me ip̄o facē quicquid. sicut audio iudico. et iudicium meum iustū ē. q̄ n̄ quero uoluntate meā. sicut uoluntate eius qui misit me p̄r. Si ego testimonium phibeo de me. testimonium meū n̄ ē uerū. Alius est qui testimonium phibet de me. et scio quia uerū est testimonium qd̄ phibet de me. Vos misistis ad ioh̄m. et testimonium phibuit iurati. Ego autē nō ab hōie testimonium accipio. sicut et hoc dico ut uos salui sitis. Ille erat lucerna ardens et lucens. uos autē nō uoluitis exultare ad horam in luce ei. Ego autē hoc testimonium mai ioh̄e. Opa ei q̄ dedit in p̄r ut p̄ficiam ea. ip̄a opa q̄ ego facio testimonium phibent de me. quia p̄r misit me. Et qui misit me p̄r ip̄e testimonium phibuit de me. Ne q̄ uocem eius unq̄ audistis. in sp̄e eius uidistis. Et uerbum ei nō hētis i uob̄ manens. q̄ quē misit ille hinc uos n̄ creditis. Seruatam scripturam i quibz putatis uerā etiam h̄re. Et ille s̄ que testimonium phibent d̄ me. Et si uultis ad me uenire ut uitam hēatis. Claritate ab hōibz n̄ accipio. sicut cognoui q̄ dilectione d̄i n̄ hētis in uob̄. Ego ueni in nomine patris mei. et n̄ accepistis me. Si alius uenit in nomine suo. illi accipietis. Quom̄ p̄r testis credē qui gl̄am ad iuce accipietis. et gl̄am q̄ a solo deo ē n̄ queritis. Nolite putare. q̄ ego accusatur si uos ap̄ p̄rē. Est qui accusat uos?

I creditis

moyses in quo uos speratis. Si ei creditis moysi. creditis etiam. De me enim ille scripsit. Si autē illius uerbum n̄ creditis. quom̄ uerbum meum creditis. **P**ost hoc abiit iherosolima. **M** Transiit in galilee. qd̄ est tyberiadis. Et sequebatur eum multitudo magna. q̄ uidebant signa q̄ faciebat sup̄ hys qui infirmabant. **A** biit ergo i monte iherosolima ubi sedebat cum discipulis suis. Erat autē proxima pascha dies festus iudeorum. Cū ibi ualset ergo oculos iherosolima. et uidisset multitudinem maximam uenire ad eum. dicit ad philippum. Unde ement panes ut manducet hys. Hoc autē dicebat temptans eum. Ip̄e enim sciebat quid esset facturū. Respondit ei philippus. Ducetorum denariorum panes n̄ sufficiunt eis. ut unusquisque modicum quid accipiat. Dicit ei unus ex discipulis suis andreas frater symonis petri. Est p̄r in hinc qui h̄t quinqz panes circiatos. et uos pilcos. Hec quid sunt iter tantos. Dicit ergo iherosolima. facite homines discubere. Erat autē multi feni in loco. Discubuit ergo unum mundum q̄ quinqz milia. Accipit ergo iherosolima panes. et cū gr̄as egisset distribuit discubentibus. Hic et ex pilcis quantum uolebant. ut autē impleti sunt. dixit discipulis suis. Colligite que sup̄auerunt fragmenta ne pereant. Colligunt ergo et impleuerunt. xii. cophinos fragmentorum ex quinqz panibus ordeaceis q̄ sup̄auerunt hys qui manducabant. Illi ergo homines cū uidisset qd̄ fecerat signum dicebant. Quia h̄c ē uerū p̄r. qui uenturū ē i mundum. Iherosolima autē cū cog

uenturū erant ut rap
regem fugit in
ip̄o solus. Et autē sero semel
discipuli eius ad ma
uoluntatem. uenit in
capharnaum. Et tenebre
erant. et n̄ uenerat ad eos
lucerna. et n̄ magno uento flant
lucernae. Cū remigassent ergo
dixit. xxi. aut. xxx. uident
discipulum sup̄ mare. et p̄r
ei. et numerum. Ille autē dixit
ego sum. nolite timere. Vol
atque eum in nauim. et sta
sunt ad tram qui ibant. et
terba que stabat transiit
ad nauim. n̄ erat ibi nisi
n̄ m̄tressi cum discipulis su
panem. sicut discipuli ei
illius sup̄merunt uenire
de mare locum ubi manduca
uerunt. gr̄as agentes d̄. Cū
dixit. terra quia iherosolima
discipuli eius ascendunt
lab. et uenit capharnaum
thim. et eum iuenisset ei
p̄r. dixerunt ei. Rabbi. q̄n h̄
dicit iherosolima d̄r eis. Am a
queritis me n̄ q̄ uidistis
et si q̄ ex panibus meis uo
caturus estis. Quam uo
si qui p̄manet in terra em
filius hominis uob̄ dabit. Hic
signatur d̄s. Dixerunt ergo ad
facient. ut operum opa b̄
dixit iherosolima d̄r eis. Hec est
credatis ierem qui misit
et ergo. Quid ergo tu facis
uocam. et uocam. et. Qui

uult q̄ uenturi erant ut rapent eum
 ⁊ faceret regem. fugit it̄m in mōte
 ip̄e solus. Ut aut̄ sero sc̄m est̄ descende
 runt discipuli eius ad mare. Cū ascē
 dissent nauim. uenit in mare
 capharnaum. Et tenebre iam fec̄
 erant. ⁊ n̄ uenerat ad eos ih̄c. Ma
 re aut̄ magno uento flante exurge
 bat. Cum remigassent ergo q̄i tra
 dia. xxv. aut̄ xxx. uident ih̄m am
 blantem sup̄ mare. ⁊ prim̄ nau
 ti ⁊ timuerunt. Ille aut̄ dixit eis.
 Ego sum. nolite timere. Voluerūt ḡ
 accipere eum in nauim. ⁊ statim nauis
 fuit ad terram q̄m ibant. Alia die
 turba que stabat transmare. uo
 q̄ nauicula n̄ erat ibi. nisi una. ⁊ q̄
 n̄ introiit cum discipulis suis ih̄c in
 nauem. s̄ soli discipuli ei abissent.
 Alie nō sup̄ueniunt naues a tribia
 de. uic̄ locum ubi manducant panem
 gratias agentes. Cum ergo ui
 disset turba quia ih̄c n̄ est̄ ibi. neq̄
 discipuli eius. ascendunt in nauicu
 las. ⁊ ueniunt capharnaum. ⁊ uentes
 ih̄m. Et cum inuenisset eum transma
 re. dixerunt ei. Rabbi. q̄n̄ huc uenisti.
 Respondit ih̄c et dixit eis. An̄ am̄ dico uob̄.
 queritis me. n̄ q̄ uidistis signa q̄ fe
 ci. s̄ q̄ ex panibz meis manducasti.
 ⁊ satiani estis. Quam̄ n̄ cibū q̄ p̄t.
 s̄ qui p̄manet in uita et̄na. que
 fili hominis uob̄ dabit. Hunc ei pat̄
 signauit d̄s. Dixerunt ḡ ad eum. Q̄d
 faciem̄ ut operemur opa bona dei. Res
 pondit ih̄c ⁊ dixit eis. Hoc est opus dei ut
 credatis in eum que misit ille. Dixerunt
 ei ergo. Q̄d ergo tu facis signū ut
 uideam̄ ⁊ credam̄ t̄. Quid operaris.

D̄s n̄r̄i manna māducauit in deserto
 sicut scriptum ē. Panē de celo dedit eis
 manducare. Dicit ergo eis ih̄c. Amen
 am̄ dico uob̄. n̄ moyses dedit uob̄ pa
 nem de celo. s̄ p̄r̄ meus dat uob̄ panē
 de celo uim. Panis ei dei ē qui de celo de
 scendit. ⁊ dat uitā m̄m̄do. Dixerunt ḡ
 ad eum. Dne. semp̄ da nob̄ hunc pa
 nem. Dicit aut̄ eis ih̄c. Ego sū panis.
 Qui uenit ad me n̄ esuriet. ⁊ qui cred
 it me n̄ sitiet met̄m̄m. S̄ dixi uob̄. q̄
 et uidistis me ⁊ n̄ credidistis. Omne
 q̄d dat m̄ p̄r̄ ad me ueniet. ⁊ eum qui
 uenit ad me n̄ eritiam foras. q̄ descē
 dit de celo n̄ ut faciam uoluntate mea.
 s̄ uoluntate eius qui misit me. s̄
 eam̄ uoluntas ei qui misit me p̄r̄t.
 ut omne q̄d dedit m̄ n̄ p̄dam ex eo.
 s̄ resuscitē illum in nouissimo die. s̄
 eam̄ uoluntas eius q̄ misit me p̄r̄t.
 ut omis qui uidet filium ⁊ credit in eum ha
 uitam et̄nam. Et ego resuscitabo illum
 in nouissimo die. Murm̄abant ḡ iudi
 de illo q̄ dixit. ego sum panis qui de
 celo descendi. ⁊ dicebant. Nonne hic ē
 ih̄c filius ioseph cui nos nouim̄ p̄rem
 et m̄rem. Quom̄ ergo dicit hic q̄ de
 celo descendit. Respondit ergo ih̄c ⁊ dixit
 eis. Nolite murm̄are in uice. Nemo
 p̄t uenire ad me. nisi p̄r̄ qui misit me
 traxerit illum. Et ego resuscitabo eum in
 nouissimo die. Scriptum est in prophetis.
 Et erit omis debiles d̄i. Omis qui
 audiuit a pat̄e et̄ didicit. uenit ad me.
 Non q̄ p̄rem uidit quisq̄. nisi is qui
 a d̄o est. hic uidit p̄rem. Amen amen
 dico uob̄. qui credit in me h̄t uitā et̄na.
 Ego sum panis uite. D̄s n̄r̄i man
 ducant manna in deserto. ⁊ moctm̄ s̄.

Jam q die festo mediente alce
 dit ihe in templum ⁊ docebat. Et mira
 bant iudei dicentes. Quom hie lias
 seit ann n̄ didicit. **R**udit eis ihe et
 dixit. **M**ea doctrina n̄ e mea: s̄ eius
 qui me misit. **H**iquis uoluit uolun
 tate eius face cognoscer de qua docet
 na utru de celo sit an ego a me ipso
 loquar. **Q**ui a semet ipso loq: glam pp
 am querit. **Q**ui au glam eius q̄ mi
 sit illum hie uerax e. ⁊ iustitia in
 illo n̄ e. **N**o ne moyses dedit uob le
 gem. **E**t nemo ex uob facit lege. **Q**ui
 me queritis interfice. **R**udit turba
 et dixit. **D**emoniu hes. **Q**uis te dicit
 mface. **R**udit ihe et dixit eis. **V**nu
 opus feci et omnes mirant. **P**ropea
 moyses dedit uob c̄umatione n̄ q̄
 ex moyse est: s̄ ex patib. **E**t in sabbo
 c̄umationis hoiem. **H**i c̄umatione
 accep ho in sabbo. ut n̄ soluiatur lex
 moy. michi indignam q̄ totum
 hoiem sanu feci in sabbo. **N**olite iu
 dicare scdm facign: h̄uidiu iustum
 iudicare. **D**icebat ergo quida ex iu
 ris. **N**onne hie e que iudei q̄runt i
 tface. **E**cce palam loquitur et nichil
 dicunt ei. **S**umquid hie cognouit
 p̄ntes q̄ hie e xpc. **H**i scimus hie
 unde sit. **X**pc au cum uenit n̄do sit
 unde sit. **C**lamabat ergo ihe dices
 i templo ⁊ dicens. **E**t me scitis et
 unde sim scitis. **E**t a me ipso n̄ ueni:
 s̄ est uer qui misit me que uos
 nescitis. **E**go scio eum. ⁊ si dixo q̄
 nescio eum: ero simul ub̄ m̄dax.
 ⁊ ego scio eum q̄ ab ipso sum. ⁊ ipse
 me misit. **Q**ui rebant q̄ eu apphe
 de ⁊ nemo r̄sit i illu man: q̄ n̄

diu ueniat ho eius. **D**e turba aute
 multi credidunt i eum ⁊ dicebant.
Xpc cum uenit: numq̄ plra signa
 faciet qm̄ q̄ hie facit. **J**udicet phi
 turbam murmurate de illo h̄. **E**t
 miserunt p̄ntes et phi m̄stros:
 ut apphenderent ihm. **D**ixit ergo eis i
 dohuc modicu tpe uobcum su: uado
 ad patrem qui misit me. **Q**uerit me
 ⁊ n̄ inuenietis: ⁊ ubi ego su: uos n̄
 potestis uenire. **D**icunt ergo iudei
 ad semetipos. **Q**uo tur hie e: q̄ n̄ in
 uenient eum. **S**umq̄ idispone
 gentiu tur e ⁊ dicitur gentes. **Q**is
 e hie sermo que dicitur q̄runt me ⁊ n̄
 inuenietis. **I**ubi ego sum uos n̄ po
 testis uenire. **I**n nouissimo au die
 magno festiuitatis stabat ihe ⁊ cla
 mabat dicens. **H**iquis sitit: ueniat
 ad me et bibat. **Q**ui credit i me: sic
 dicit scriptura. **F**luis de uentre ei flu
 ent ad uue. **H**oc au dicit de spu que
 acceptur erant credetes i eum. **N**o du
 ei erat sp̄e datus: q̄ ihe n̄dum erat
 glificatus. **E**x illa ergo turba. cu au
 dissent hos sermones ei dicebant.
Hic e uer p̄pha. **A**ly dicebant hie e xpc.
Quidam au dicebant. **S**uquid a ga
 lylea uenit xpc. **N**o ne scriptura dicit
 q̄ ex semine dd ⁊ de bethlee castello
 ubi erat dd uenit xpc. **D**issentio itaq̄
 facta est in turba. **P**ro eum. **Q**uida au
 ex ipis uolebant apphender eum: s̄
 nemo misit sup eum man. **V**eniunt
 ḡ m̄stros ad p̄ntes et phiseos. **D**ixit
 erit eis illi. **Q**uare n̄ adduxistis illu.
Rudit m̄stros. **S**umq̄ sic locut e
 ho sic loq̄ hie ho. **R**udit m̄stros ḡ phisei
 sumq̄ ⁊ uos seducti estis. **S**umq̄ ex

q̄nt

701

facio semp. **H**ec illo loquente multi credi-
dunt iohanni. Dicebat ergo ihc ad eos q
crediderunt ei iudeos. Si uos mansistis
in sermone meo. ne discipuli mei eri-
tis. et cognoscens ueritate. et uitas libe-
rabit uos. Respondit ei. Item abrahe
sim. et uenit seruuum unum. Qm
tu dicit liber eris. Respondit eis ihc. Am
an dico uob. qz omnis qui facit peccm
seruus e peccati. Quis au n manet i do-
mo ietnmi. filius au manet ietnmi.
Si ergo filius uos libauit. uere libe-
ratis. Scio qz filij abrahe estis. si q
ritis me iustice. qz sermo ms n cap-
it uob. Ego qd uidi ap patrem meum lo-
quor. et uos q uideatis ap patrem uerum
facitis. Respondit et dixerunt ei. Pat-
er noster abraham e. Dicit eis ihc. Si filij
abrahe estis. opa abrahe facite. Sic
au queritis me iustice. hoitem qui ui-
tatem locuti sum. qm audiui a do. H
abraham n fecit. Vos facitis opa patris
uiri. Dixerunt itaqz ei. Nos ex fornicatione
n sumus nati. unum peccm hem
dixit eis ihc. Si de patre estis. de-
ligetis unqz me. Ego ei a do peccati
ueni. Neqz enim a me ipso ueni. si ille me
misit. Quare loquela mea n cognosca-
tis. Quia n pntis audire sermonem
meum. Vos ex patre dya estis. et celsidra
pntis nri uultis facere. Ille hominuda
erat abutro. et inuitate n stetit. qz
iustas n e in eo. S; cum loqz indatum
ex pntis loquitur. qz mendax e. et peccat
Ego au si ueritatem dico n creditis in.
Quis ex uob arguet me de peccato. Si
iustitiam n dico. qre n creditis in. Q
ex deo e uerba dei audire. Spca uos n
auditis qz ex ceo n estis. Respondit g

uideri et dixerunt. Nonne bñ dicim nos qz
samaritanos es tu et demonum hoes. Respondit
ihc. Ego demonum n hoes. s; honorifico
patrem meum et uos inhonorastis me. Ego
au glam meam n quero. e qui querat
et iudicet. Am an dico uob. si quis ser-
mone meo seruauerit. morte n gustat
bit ietnmi. Dixerunt g uideri. Sicut cog-
itum qz demonum hoes. Abraham mor-
tuus e. et ipse. et tu dicit si quis sermo-
nem meum seruauerit. morte n gustabit
ietnmi. Sicut tu maior es patre meo
abraham qui mortuus e. Et ipse mor-
tuum sunt. Que tempm facis. Respondit i.
Si ego glorifico meipsum. gla mea nich e.
Pater ms qui glorificat me que uos dicit
tis qz deus uer est et n cognouistis eum. Ego
au noui eum. Et si dixerit qz nescio eum.
ero similis uob mendax. S; scio eum. et
sermone eius seruo. Abraham pater uer
exultauit ut uideret diem meum. uideri et
gaus est. Dixerunt ergo uideri ad eum.
Quingenta annos n diu hoes. Et abha
uidisti. Dicit eis ihc. Am an dico uob.
an am abraham fiet ego sum. Dulunt
ergo lapides uideri ut iacent in eum.
Hc au abscondit se et exiit. **I**X
de templo. Et pntens uidit hoitem cecum
anauitate. Et interrogauit eum discip-
eius. Rabbi. quis peccauit hic an pe-
tes eius ut cecus nasceretur. Respondit i.
Neqz hic peccauit. n; pntes eius. s; n
manifestauit opa dei in illo. Ne optet
opari opa eius qui me misit. donec
dies e. Veniet nox qn nco pot opari.
Qm diu sum in mundo. lux su mundi.
Hec tu dixisti. cepit mitti manum et fecit
lumi spurto. et limuit luti sup oculos
eius. et dixit ei. Vade et laua in iatharo

ria sylce. Quid miraturur null' abut g
 et lauit et uenit uidens. Itaq' utim
 i qui uident eum prius q' mendic
 erat dicebant. Nonne hic e' qui sede
 bat i iudicabat. Alii au' dicebat q'
 hic e' alii au' neq'q' h' simul est ei. Ille
 au' dicebat q' ego sum. Dicebant g'
 ei. Quom' apti sunt tui oculi. Rnd.
 Ille homo qui dicit ihe lutum fecit
 et limuit oculos meos et dixit m. Vado
 ad nathatoru' sylce et laua. Et abui
 et laui i iude. Et dicunt ei. Vbi e' ille.
 At. Nescio. Adducunt eum ad phise
 os qui cecus erat. Erat au' sabbm qn
 lutum fecit ihe i apuit oculos eius.
 Jam interrogabant eum phisei qm' ui
 didit. Ille au' dixit eis. Lutum posui
 in sup' oculos. i laui. et uideo. Dice
 bant ergo quida ex phiseis. No' h' e'
 ho' ado qui sabbm n' custodit. Alii
 dicebant. Quom' p' ho' p'ce' hec si
 gna face. Et salina erat int' eos. Di
 cunt ergo ceco itm. Tu quid dicit de
 illo qui apuit oculos tuos. Ille aute'
 dix q' p'pha e' no' credidit g' uidei
 de illo q' cecus est i iudis. donec pe
 tes eius uocauit qui iudat' i iudic
 gant eis dicentes. Hic e' fili' nr' que
 dicitis q' cec' natus e'. Quom' g' ne
 uidet. Rndunt eis p'ntes ei i dice
 runt. Scimus q' hic e' fili' nr' et q'
 cecus nat' e'. Quom' au' ne uideat ne
 scim'. Ip'm interrogate. etate h' ip'e
 de se loquat. Hec dicunt p'ntes ei.
 q' timebant iudeos. Jam ei dsprauit
 rant iudei. ut siquis dicitur xpm
 ex synagogam fiet. P'pca p'ntes ei
 dicunt. q' etate h' ip'm interrogate.

Uocauit g' tursum ho'iem qui cec'
 fiat et dicunt ei. Da glam do. nos
 scimus q' homo hic p'ce' est. Dixit g'
 ille. H' p'ce' est nescio. unu' scio. q'
 cum cec' e' in i iudeo. Dicunt g' illi.
 Quid fecit t'. Quom' apuit t' oculos.
 Rndit ille. Dixi uob' iam i audistis.
 Quid itm uultis audire. Niquid
 et uos uultis discip' eius si. Male
 dicunt ei et dicunt. Tu discip' eui
 sis. nos au' discip'li moyli sum'. No'
 sciam q' moyli locutus e' ds. huc au'
 nesciam unde sit. Rndit ille ho' et
 dicit eis. In hoc e' mirabile e' q' uos
 nescitis unde sit i apuit oculos meos.
 Sciam au' q' p'ce' os ds n' audire. h' si
 quis di' cultor e' i uoluntate ei fac
 huc exaudit. A se lo n' e' audire q' q's
 apuit oculos cec' nati. nisi e' h'c a
 do' n' possi' face' que'q'. Rndunt et
 dicunt ei. In p'ce' natus es tot' i
 tu dices nos. Et eiecunt eu' foras.
 Auduit ihe q' eiecisset eu' foras.
 Et cu' inuenisset eum dixit ei. Tu cec'
 i filiu' dei. Rndit ille et dixit. Q's
 es d'ne'nt credam i eum. Et dixit ei
 ihe. Et uidisti eum. i qui loq' tecu'
 ip'e est. At ille ait. Credo d'ne'. i p'ce'
 dens adorauit eum. Dixit ei ihe. In
 iudic'io ego ueni i mundu' huc. ut q'
 n' uident uideat. i qui uidet cec' fia'.
 Et audierit quida ex phiseis qui
 cu' ip'o erat iocunt ei. si i q' nos
 cec' sum'. Dicit eis ihe. Si cec' cec'is
 n' heretis p'ce'm. siue no' dicitis q'
 uident'. p'ce'm u'rm manet.

Ame am' dico nob' qui n' i'rat
 p'ostu' i ouile omiu'. si ascen
 dit alimnde. ille fir' e' i latro. Qui

mirat' p'ostum pastor
 hostatus ap'it et oues
 audiant. Et p'p'as oues u
 t' dicit eas. Et cum
 em' serit. au' eas uadit. i
 secuntur. q' scunt uoc' e'
 au' si secunt' h' fugunt al
 t' uocem uoc' alienor'.
 em' dicit eis ihe. Illi au' n'
 q'm loq'itur eis. Dicit ei
 ihe. Am' dico nob' q' c'
 ouiu'. Om's qui ueniunt
 latrones. h' n' audierunt
 ego si ostu'. P'me siquis
 saluab' i i'ngredietur i
 pastus inueniet. Tur' n' ne
 ferretur et mader' i poat
 ut uita' hanc i h'ndant
 sum' pastor bonus. Bon' p'
 suam ponit p' ouib' suis
 au' et qui n' est pastor cui
 p'ce' uidet lupi ueniunt
 oues et fugit. i lupus rap
 oues. M'et' narius au' su
 ceruicari' est i n' p'nter ad
 by. Ego sum pastor bonu'
 oues meas i cognoscunt
 h'c nouit me. p' i ego a
 trem i ai'am mea' pono
 is. Et alias oues h'co q' n'
 et illas q' me adduc' i
 audient i fiet unu' ouil
 stou'. P'pca me d'ligit p'
 ai'am mea' i itm sinno
 tollit eam a me. h' ego pe
 me ip'o. Potestatem h'co
 i p'ntem h'co itm sinnet
 mandam' accepti ap'ie n'
 flo' itaq' fia' est inter u

aur

au intrat postum pastor e omni. Hu
 ic hostiarius apit et oues uocem eius
 audiunt. Et prias oues uocat nota
 tim. 7 educit eas. Et cum prias oue
 emiserit. au eas uadit. 7 oues illu
 secuntur. qz sciunt uocem eius. Alien
 au n secunt. s; figunt ab eo. qz no
 nouerunt uocem alienor. Hec publi
 um dixit eis the. illi au n cognouit
 quid loqueretur eis. Dixit ergo itm ei
 the. Am an dico uob. qz ego su ostiu
 omni. Omis qnt ueniunt. fures s; r
 latrones. s; n audierunt eos oues.
 Ego su ostiu. P me si quis introierit
 saluabit. 7 ingredietur. 7 egrediet. 7
 pascua inueniet. Sur n uenit. nisi u
 furetur et mactet. 7 pdat. Ego ueni
 ut uita heant. 7 hndanti heant. E
 sum pastor bonus. Bon pastor aiaz
 suam ponit p ouib; suis. Mercenari
 au et qui n est pastor. au n sut oue
 pte. uidet lupu uenientem. 7 dimittit
 oues et fugit. 7 lupus rapit. 7 dissipat
 oues. Mercenarius au fugit. qz mer
 cenari est. 7 n pntet ad eum de ou
 bz. Ego sum pastor bonus. 7 cogito
 oues meas. 7 cognoscunt me mee.
 Sic nouit me. p. 7 ego agnosco pa
 trem. 7 aiam mea pono p ouib; me
 is. Et alias oues heo q n s ex h ouib;
 Et illas oz me adduce. 7 uocem meam
 audient. 7 fiet unu ouile. 7 un pa
 stor. Opea me diligit. p. qz ego pono
 aiam mea. 7 itm summo eam. Nemo
 tollit eam a me. s; ego pono eam a
 me ipo. Potestatem heo ponendi ea.
 7 ptatem heo itm sumendi ea. Hec
 mandatu accepi a patre meo. Dissen
 sio itaq; facta est inter iudeos p hos

sermones. Dicebant au multi ex ipis.
 Demonu h; 7 insant. Quid eu audi
 tis. Alij dicebant. h; uerba n sut demoni
 um h;nis. Numq; demonu pt cecor
 ceclos apire. facta sunt au enzenia in
 n. linnis. 7 hyemps erat. Et ambulabat
 the in templo. in portu salomonis.
 Curamcedunt ergo eu uidet. 7 diceba
 et. Quousq; aiam mea inuam tollis.
 Hi tu es xpe. dic nob palam. Respondit ei
 the. Scio uob et n creditis. Opa q
 ego facio in nomine patris mei. hec te
 stimoniu phibent de me. s; uos no
 creditis. qz n estis de ouib; meis. Que
 mee uocem mea audiunt. 7 ego cog
 sco eas. 7 secunt me. Et ego uita et
 nam do eis. 7 n phibunt metui. 7 n
 rapiet eos quisq; de manu mea. P me
 qd dedit in omnib; manus e. 7 nemo
 pt rapt de manu patris mei. Ego et p
 unu sum. Sustulerunt lapides uidet.
 ut lapidarent eu. Respondit eis the. Mul
 ta bona opa ostendi uob ex patre meo. p
 qd eor opus me lapidatis. Responderunt
 ei uidet. De bono ope n lapidamus te.
 s; de blasphemua. Et q tu homo cu sis
 facis teipm dnm. Respondit eis the. Non
 scriptum e in lege ura. qz ego dixi. dy e
 stis. Hi illos dixit deos ad quos sermo
 dei factus e. et n pt solu scriptura. que
 pt scificauit. 7 misit i mundu. uos dicit
 tis qz blasphemias. qz dixi filius di si.
 Si n facio opa patris mei. nolite crede
 re. Si au facio. 7 si in n multis crede.
 opib; credite. ut credatis. 7 cognoscant
 qz p in me e. et ego in patre. Querebat
 ergo eum apphende. 7 exiit de malib;
 eor. Et abiit itm transiordane. illocu
 ubi erat iohs baptizans pennu. et

mansit illic. Et multi uenunt ad eum
dicebant. Quia iohes quide fecit signu
nullu omnia au qumq dicit iohes
de hoc uera erant. Et multi credidunt
Erad au quida laza. **P** iei.
rus languens a bethama de
castello marie et marthe soroz eui.
Maria au erat que unxit dium un
gendo et exersit pedes eius capill sc
tu fr lazarus infirmabat. Misert
ergo sorozes eius ad eum dicentes.
Dne ecce que amas infirmat. Audi
ens au the dixit eis. Infirmitas hec
ne ad mortem h p gla dei ut glificet
filius dei p eam. Diligebat at the mar
tham et sorore eius maria. et lazaru.
Vt au audiuit q infirmat. tunc qde
mansit in eodem loco duobz diebz. De
inde post h dixit discipul suis. Cam
iudeam itm. Dicunt ei discip. Rab
bi nunc qrebant te uidei lapidare. et
itm uadis illuc. Respondit the. Nonne
xy hore sunt dies. Hiquis amblat i
luce n offendit. q lux p e in eo. H aut
et post h dixit ill. Lazarus amc nr
dormit. h uado ut a sompno excitem
eum. Dicunt ergo discip ei. Dne si dor
mit saluus erit. Dixerat au the de
morte eius. illi uo putant q de dor
mitione sompni dicit. Tc ergo dixit
eis the manifeste. Lazarus mortu e.
Et gaudeo p ues ut credatis q n era
ibi. h eamus ad eum. Dicit ergo tho
mas qui dr didim ad disciplos. Cam
et nos. ne moriamur cu eo. uer ita
p the. et uenit eum in. dies iam in
monumto hntem. Erat au betham
a iux iherosolimam q stadijs. xv. Multi
au ex iudeis uenunt ad maria et

martham ut consolarent eas de frate suo
Martha ergo ut audiuit q the uenit
occurrit illi. maria au domi sedebat.
Dixit ergo martha ad ihm. Dne si fu
isses hic. fr ms n fuisset mortu. h et
nunc scio q quicumq poposceris a do
dabo tibi ds. Dicit illi the. Resurget
fr tuus. Dicit ei martha. Scio q resur
get in resurrexerit in nouissimo die.
Dicit ei the. Ego sum resurrexerit ex
uita. Qui credit in me etia si mortu
fuit uiuet. Et ois qui uiuit et credit
in me. n morietur metui. Creditis hec
Ait illi. Vtq dicit. Ego credidi q tu
es xpc filius dei uiui. qui i huc mund
uenisti. Et tu hoc dixisti. abydu et no
cauit mariam sororem sua silentio
dicens. Magr adest et uocat te. Illa ut
audiuit surrexit cito. uenit ad eum.
No diu enim uenit the in castellu. h
erat adhuc in eodem loco ubi occurre
rat ei martha. Iudei g qui erant cu
ea in domo et consolabant eam. cu uide
sent maria. q cito surrexit et exiit. si
cuti s eam dicentes. Quia uadit ad
monumtum ut ploret ibi. Maria g
cu uenisset ubi erat the. uidens eu ce
cidit ad pedes eius. et dixit ei. Dne.
si fuisses hic. fr ms n fuisset mortu.
Ihc g ut uidit ea plorante et iudeos
qui erant cu ea plorates. itrennit
spu et turbauit semetipm. et dixit. V
posuistis eum. Dicunt ei. Dne ueni
et uide. Et lacrimatus e the. Dicunt g
iudei. Gece quom amabat eum. Qda
au dicunt ex ipis. Non potat hic q
apuit oculos coci nati face ut i huc n
moreret. Ihc g rursum frenes i
semetipso. uenit ad monumtu. Et

in seclmca. et lapis su
Et ait the. Tollite lapide
Martha sorore eius qui
Dne iam fecer. quadu
Hec ei the. Nonne dixi
Dis in deb glam dei. Tule
Dem. Ihc au eleuatis ocul
Dixit. gras ago t qn audi
Au sciebam qn semp mo
Pp plm qui cumulat o
Dant q tu me misisti. h
Sic uice magna clamaui
Nem fores. Et statim po
Tinus filiar ligatus mar
Misisti. et facies eius lu
Ligata. Dicit eis the. Sol
Et sume abire. Multi erg
Qui uenunt ad maria et
Quodant que fecit the. et
Eum. Quidam au ex ipis a
Philes et dixerunt eis que
Collegunt ergo pontifex
Oellum adu sum ihm et d
Facim. q hic ho multa si
Huicent eum sic. om
Eum. et uenit romam et
Mum et gente. Vn au ex u
Nomine ei est pontifex
Dixit. Nos uelatis quic
Tibus. q expediat uob ut
Tur ho p pld. et tota ger
Hoc au a semetipso si dicit
Pontifex anni illius p ha
Mocatur erat p gente. et n
Ho h ut filios dei qui eran
Ggaret uenit. Ab illo ergo
Tantus non interfecit eum.
N palam ap iudeos ambl
Ut i regione iux deserta

au specimca. et lapis suppositus erat
 et ait ihs. Tollite lapidem. Dicit ei
 martha soror eius qui mortui fuerat.
 Dne iam feter. quadriduan enim est.
 Dicit ei ihs. Nonne dixi tibi qm si credi-
 dis in deb glam dei. Tulerunt g lap-
 dem. Ihs au elevatis oculis suum dixit.
 Pat. gras ago tibi qm audisti me. Ego
 au sciebam qm semp me audis. H
 pp pplm qui camistat. dixit ut cre-
 dant qz tu me misisti. Hec ei dixit
 qz voce magna clamavit. Lazare-
 nem foras. Et statim pdixit qz mor-
 tuus fuerat ligatus man et pedes
 mstris. et fauces eius sudario erat
 ligata. Dicit eis ihs. Volunte enim.
 et finite abire. Multi ergo ex iudeis
 qui veniant ad maria et martha.
 et vident que fecit ihs. credunt in
 eum. Quidam au ex ipis abierunt ad
 phiseos et dixerunt eis que fecit ihs.
 Collegunt ergo pontifices et phisei
 delictum aditum ihm et dicebat. Qz
 facim qz hic ho multa signa facit.
 Sed omittunt eum sic. omis credent in
 eum. et uentent romani et tollent locu-
 m in et gente. Vn au ex ipis caypha
 nomine cu esset pontifex anni illius
 dixit eis. Vos uelatis quicqz nec cogi-
 tans. qz expedit uob ut un moia-
 tur ho p pld. et in tota gens peat.
 Hoc au a semetipso si dicit. qz cu esset
 pontifex anni illius pphauit qz ihs
 moritur erat p gente. et in tm p ge-
 te. sicut filios dei qui erant disp si o-
 ggaret ium. Ab illo ergo die cogi-
 tauerunt ut interficerent eum. Ihs g iam
 n palam ap iudeos ambulabat. sicut ab
 ut in regione iuxta desertum in ciuitate

qz de effrem. et ubi morabatur cum discipulis
 suis. Primum au erat pascha iudeorum.
 Et ascendunt multi in sima de regione
 an pascha. ut sacrificarent seipos. Cre-
 bant g ihm. et colloqabantur ad iuce
 i templo stantes. Quid putatis qz u-
 uenit ad diem festum. Dederant ei
 pontifices et phisei mandatu. ut si
 quis cognouit ubi sit. indicet ut ap-
 prendant eum. **II**
 Ho ergo ante sex dies pasche. uenit
 bethaniam. ubi fuerat lazarus mortui
 que suscitauit ihs. fecerunt aut et ce-
 nam tibi et martha ministrabat. La-
 zarus u unus erat ex discipulis eius.
 Maria g accepit libra unguenti nardi
 pulchri preciosi. et unxit pedes ihu. et ex-
 tilit caput suus pedes eius. et omnis
 impleta est ex odore unguenti. Dicit
 ergo un ex discipulis suis iudas schari-
 rothius qui erat eu traditur. Qz in
 gentu n uenit. trecentis denariis et
 datu est egenis. Dicit au hoc no qz de-
 egenis pmebat ad eum. sicut qz fuit et
 es locutiles huius ea que mittebant por-
 tabat. Dicit ergo ihs. Huius illam n
 i diem sepulture mee seruet illud. Pau-
 pes ei semp habitis uobcum. me au n
 semp habitis. Cognouit g turba mul-
 ta ex iudeis qz illic e. et uenit n pp
 ihm tm sicut ut lazaru uiderant qz su-
 scitauit a mortuis. Cogitauerunt aut
 pncipes sacerdotum ut lazaru iudice-
 rent qz multi pp illu abiebant ex iu-
 deis et credebant in ihm. In crastinu
 au turba multa qz ueniat ad diem fe-
 sti cu audisset qz uenit ihs in sima. ac-
 cepit ramos palmarum. et processit
 obuia ei et clamabant. O sanna bn

D
 i
 j

dictus qui uenit in nomine domini rex israel. Et
 inuenit iherosolimam. et sedit super eum sicut
 scriptum est. Noli tunc filia syon. ecce rex
 tuus uenit sedens super pullum asine.
 Hoc non cognouit discipulus eius primus
 sed qui glorificatus est iherosolime tunc recordati
 sunt quod hec erant scripta de eo et sic fecerunt
 ei. Testimonium ergo perhibebat turba que
 erat cum eo. quoniam lazarus uocatus de mortuis
 in uita et suscitauit eum a mortuis. Prope
 et obuia uenit ei turba que audierunt
 eum fecisse hec signa. Philisti ergo dice
 runt ad semetipsos. Videns quod nichil profici
 amus. ecce mundus totus post eum abiit.
 Erant autem gentiles quidam ex his qui
 ascendunt ut adorarent in die festo. Hi
 ergo accesserunt ad philippum qui erat
 a bethsaida galylee. et rogabant eum dice
 tes. Domine uolumus ihesum uide. Venit phil
 lippus et dicit andree. Andreas rursus et
 philippus dicunt ihesu. Ihesus autem respondit et
 dicens. Venit hora ut clarificet filius hominis.
 An autem dico uobis nihil granum frumenti cadit
 in terra mortuum fuerit et ipse solum manet. sed
 autem mortuum fuerit ipse solum manet. sed
 autem mortuum fuerit multum fructum afferet.
 Qui amat animam suam perdit eam. et
 qui odit animam suam in hoc mundo. in uitam
 eternam custodit eam. Siquis in uisum
 me sequitur. et ubi sum ego. illic et uisus
 erit. Siquis in uisum non honorificabit eum propter me. An autem anima mea tur
 bata est. et quid dicam. Patet saluifica
 me ex hac hora. sed propea neminem in hanc ho
 ram. Patet clarifica nomen tuum. Venit ergo
 uox de celo dicens. et clarificauit et in
 clarificatio. Turba ergo que stabat et au
 dierat dicebat tonitruum factum esse. Alii di
 cebant angelis ei locutus esse. Respondit iherosolimitis

dit. Non propter me uox huius uenit sed propter uos.
 Hic iudicium est mundi. nunc princeps
 huius mundi eiacuetur foras. et ego si ex
 altatus fuerit a terra. et traham ad me ipsum.
 Hec autem dicebat significans quia morte
 cessi mori. Respondit ei turba. Nos au
 diuimus ex lege quod christus manet in eternum.
 Et quomodo in diebus exaltari oportet filium
 hominis. Quis est iste filius hominis. Dixit
 ergo eis iherosolimitis. Adhuc modicum lumini
 uobis est. Ambulate dum lucet uobis. ut
 tenebre non uos apprehendant. et qui am
 blat in tenebris. nescit quo uadit. dum
 lucem uobis credit in luce ut filii lu
 cis sitis. Hec locutus est iherosolimitis. et abiit et
 abscondit se ab eis. Cum autem tanta fi
 gna fecisset coram eis non credebant in eum
 ut sermo ysaias impletur que dicitur.
 Domine quis credidit audiam uerbum. et scilicet
 domini autem reuelatum est. Propea non potant cre
 dere quod in diebus uisus fuerit. Execratur celo
 cor. et inuenerunt cor. cor ut incedat
 oculi. et non intelligant corde. et dicitur et
 sanctorum. Hec dicit ysaias quoniam uidit
 gloriam eius et locutus est de eo. Vnum ex
 principibus multi crediderunt in eum. sed propter
 philisteos non credebant. ut de synagoga
 non crederent. Dilexerunt enim gloriam hominum ma
 gis quam gloriam dei. Ihesus autem clamauit et
 dixit. Qui credit in me non credit in me.
 sed in eum qui misit me. qui uidet me.
 uidet eum qui misit me. Ego lux in
 mundum ueni. ut omnes qui credent in me in
 tenebris non maneat. et si quis audie
 rit uerba mea et non custodierit. ego non
 iudico eum. sed enim ueni ut iudicem
 mundum. sed ut saluificem mundum. et si
 uerbum meum non accipit uerba mea. hec qui
 iudicet eum. Sermo qui locutus est. ille ueni

colore cum inouissimo de
 me ipso si locutus sum. si qui
 meo mandatum deo
 am aut quid loquor. et
 tunc et uita eterna est. Que
 homines sic dixit in patre sic
 me diem festi pas
 sciens iherosolimitis que uenit
 ut transeat ex hoc mundo
 cum dilexerit. si uos qui er
 in fine dilexerit. et cer
 dixit iam misit. in cor tu
 uidas symonis scharoth
 qui dedit ei per in man
 exiit. et ad domum uadit. si
 et ponit uestimenta sua.
 si in thebeum peruenit se.
 ager in pelum. et cepit la
 postiplos. et exiit iustie
 peruenit. Venit ergo ad
 trum. et dicit ei per. De
 uis pedes. Respondit iherosolimitis. et
 Ad ego facio. tu uelias in
 au postea. Dicit ei perus
 michi pedes metrum. et
 in iano te. si hebris pre
 et symon petrus. Domine non
 et si manus et cap. Do
 locus est non indignet nisi u
 si in mundum totum. et uos in
 si non omnes. Hec dicit ei qui
 qui uider eum. ipse dicit
 mundi omnes. Postquam er
 res cor. et pro uestimenta si
 bulli. ihesus dixit eis. He
 nobis. uos uocatis me in
 et benedixit. Sum et ei
 laui uos pedes. et ma
 beris alit alius lauare

cabit eum in nouissimo die q ego ex
me ipso n locut sum. h qui misit pat me
ipe michi mandatum dedit. Quid di
cam aut quid loqr. Et scio q mada
tum ei uita eterna e. Que ergo ego
loquor sic dixi in pat sic loquor.

III **U**re diem festu pasche

sciens ihc q uenit hora eius
ut transeat ex hoc mundo ad patrem
cum dilexistis suos qui erat in mundo
in fine dilexit eos. Et cena facta cum
dys iam misist in cor ut tradet eu
iudas symonis schariothis sciens
q d dedit ei p m man? i quia a do
exiit et ad dm uadit. surgit a cena
et ponit uestimenta sua. Et cu accepit
h lintheum panyt se. Deim misit
aqm in peluum et cep lauare pedes
discipuloy et extergit lintheo quo erat
pinctus. Venit ergo ad symone pe
trum. Et dicit ei petre. Dne tu m la
uas pedes. Rndit ihc et dixit ei non.
qd ego facio tu nescis modo scies
an postea. Dicit ei petrus. No lauab
michi pedes metuum. Rndit ei ihc.
Si n lauo te n habis partem mecu. Dicit
ei symon petre. Dne n tm pedes me
os h i manus et cap. Dicit ei ihc. Q
lotus e n indiget nisi ut pedes lau
h e mund tot. Et uos mundi estis.
h n omnes. Sciebat ei quisnam esset
qui tradet eum. ptea dixit n estis
mundi omis. Postqm ergo lauit pe
des eoy accep uestimenta sua et cu recu
buisit ut dixit eis. Satis q fecim
uob. Vos uocatis me magr et dne.
et bn dicitis. Sum etc. Si ergo ego
laui uos pedes do et magr. et uos de
bens alt altius lauare pedes. Ecce

plum em dedi uob ut qmadm ego feci
uob ita et uos faciatis. Am am dico
uob n est seruis maior dno suo neq
apls maior eo qui misit illum. Si hoc
satis bn eritis si feceritis ea. Non de
omibz uob dico. Ego scio quos elegim.
h ut impleatur scriptura. Qui mandu
cat meo pane lenabit d me calcaneu
suum. Amodo dico uob prius qm fiat
ut cum scm fuit credatis. q ego su.
Am am dico uob qui accipit si que
miseri me accipit. Qui au me accipit
accipit eum qui me misit. Cu h dixist
ihc. tur bat e spu et ptestatus est et dix.
Am am dico uob q unus ex uob tra
det me. Aspiciabant ergo ad uice di
scipuli helitantes de quo dicit. Erat
recumbens un ex discipul ei in sinu
ihc. que diligebat ihc. Innuit ergo
huic symon petre et dicit ei. Quis est
de quo dicit. Itaq cum recubuisit ille
sup pedes ihc dicit ei. Dne quis est.
Rndit ihc. Ille e au mandum pane
ego portocero. Et cum iturxist pane
dedit inde symoni schariothis. Et pr
buccellam. tunc introuit i eum satha
nas. Et dicit ei ihc. Qd facis fac cu.
Hoc au nemo sciat discumbenti id
ad q dicit ei. Quidam au parabat. q
loculos habebat iudas. qd dixist ei ihc
eme ea q op sunt uob ad diem festum.
aut qrenis aliquid dicit. Cum ergo ac
cepist ille buccellam exiit et tinnuo.
Erat au nox. Cum ergo exis dix eis
ihc. Sicut clarificat e filius hois. et
ds clarificat e in eo. Et ds clarificauit
eum in semetipso. et tinnuo clarifica
bit eu. fiholi adhuc modicu uocabu
sunt. Queritis me et sic dixi uobis q

ego uado nos potestis uenire. Et uobi
 dico modo. Mandatum nouum do uob ut
 diligatis inuicem. In hoc cognoscent
 omnes quod discipuli mei estis. si dilecti
 onem habueritis ad inuicem. Dicit ei sy
 mon petrus. Domine. quo uadis? Respondit i
 Quo ego uado si potes me sequi. In
 sequeris autem postea. Dicit ei petrus. Q
 re non possum te sequi in. Aniam pro te po
 nam. Respondit ihesus. Aniam tuam pro me
 ponis. Aniam dico tibi non cantabit gal
 lus. donec ter me neges. **XXIII**

Erat discipulus suus. Non turbet
 cor uestrum neque formidet. Et credi
 tis in deum. et in me credite. In domo
 patris mei mansiones multe sunt. Si quod
 enim dixissem uobis quod uado parare locum uobis
 et si abiiero et parauero uobis locum. iterum
 ueniero et accipiam uos ad me ipsum. ut
 ubi ego sum et uos sitis. Et quo ego
 uado scitis et uiam scitis. Dicit ei tho
 mas. Domine. nescimus quo uadis. et quomodo
 non possumus uiam scire. Dicit ei ihesus.
 Ego sum uia. uita. et uita. si nemo uenit
 ad patrem. nisi per me. Si cognouerit
 scitis me. et patrem meum utique cognouerit
 uisistis. Et amodo cognosceatis eum. et
 uidistis eum. Dicit ei philippus. Domine.
 ostende nobis patrem. et sufficit nobis. Dicit
 ei ihesus. Tanto tempore uobiscum sum et
 non cognouistis me. philippe qui uidet
 me uidet et patrem. Quoniam tu dicis
 ostende nobis patrem. Non credis quod ego
 in patre et pater in me est. Verba que loquor
 uobis. a memetipso non loquor. pater autem
 in me manens ipse facit opera. Non credi
 tis quia ego in patre et pater in me est.
 Alloquor propter opera ipsa credite. Aniam
 dico uobis. qui credit in me opera que ego

facio. et ipse faciet. et maiora horum faci
 et. quia ego ad patrem uado. Et quicumque
 peruerit in nomine meo. hoc faciat. ut
 glorificetur pater in filio. Si quid perueri
 ris me in nomine meo. hoc faciat. Si
 diligitis me mandata mea seruare.
 Et ego rogabo patrem. et alium paratum
 dabo uobis. ut maneat uobiscum. et in
 spiritu ueritatis. que mundus non potest accipere.
 quia non uidet eum nec scit eum. Uos autem
 cognosceatis eum. quia apud uos manebit.
 et in uobis erit. Non relinquam uos orpha
 nos. uel uiam ad uos. Adhuc modicum
 et mundus in me non uidet. Uos autem
 uidebitis me. quia ego uiuam. et uos ui
 uetis. In illo die uos cognosceatis.
 quia ego in patre meo. et uos in me. et ego
 in uobis. Qui habet mandata mea. et facit
 ea. ille est qui diligit me. Qui autem
 diligit me. diligetur a patre meo. Et
 ego diligam eum. et manifestabo ei
 in conspectu. Dicit ei iudas non ille schi
 smoticus. Domine. quid factum est quod mani
 festatur es nobis tempore et non mundo.
 Respondit ihesus. dixit ei. Si quis diligit
 me. sermonem meum seruabit. Et pater
 meus diliget eum. et ad eum ueniet
 et mansionem apud eum faciet. Qui
 non diligit me. sermones meos non
 seruat. Et sermonem quem audistis non
 est mens. sed eius qui misit me patris. hoc
 locutus sum uobis. apud uos manens. Pa
 ter enim spiritus sanctus. que mittet pater in nomine
 meo. ille uos docebit omnia. et suggeret uobis
 omnia quecumque dixi uobis. Pacem relinquo
 uobis. pacem meam do uobis. Non quoniam
 mundus dat. ego do uobis. Non turbet cor
 uestrum. neque formidet. Audistis quod ego
 dixi uobis. uado et uenio ad uos. Si di

licentis me gaudens utiq
 uos. quia pater maior me est.
 uos plus quam facit. ut cum
 uobis. Jam si multa
 uent. Et princeps mundi
 non de qua. Si ut cognosce
 quod diligo patrem. et sicut m
 der in pater. sic facio. Surgi
 Ego sum uisus uera
 et pater meus agricola e
 mure. In me non ferunt fruct
 et omne qui fecit fructu
 regis purgabit eum. et fructu
 ferat. Jam uos mundi est
 uenit. que locutus sum uob
 me. et ego in uobis. hoc pal
 face. fructum a semetipso
 iure. sic nec uos in m
 ego sum uisus. uos palm
 manent in me. et ego in eo h
 dum multum. quod sine me
 face. Si quis in me non man
 teur. foras sicut palme
 et colligent eum. et igne m
 ardet. Si manserit in m
 in uobis manserit. quodam
 potest. et sicut uobis. In hoc
 est pater. ut plimum fructu
 et fructum mei discipuli. h
 pater. et ego dilecti uos. Man
 mea. Si precepta mea seru
 uideris in dilectione me
 precepta patris mei seruau
 eius dilectione. hoc locut
 ut gaudium meum in uobis sit
 uisum implet. hoc est po
 ut diligatis inuicem sicut
 dilectionem. hac dilectione
 ut animam suam ponat que

ligentis me gaudens unq. qz uado ad
 prem. qz p̄ maior me est. Et nūc dixi
 uob p̄us q̄ fiat. ut cum sc̄m fuerit
 credatis. Jam n̄ multa loquar ubi
 uenit si princeps mundi hui. i me
 n̄ h̄ quicq̄. s̄ ut cognoscat mund̄
 qz diligo p̄em. i sicut mandatu de
 dit m̄ p̄. sic facio. Surgite cam̄ h̄c

Ego sum uitis uera. **XXV**
 i p̄ m̄s agricola ē. Omne pal
 mite i me n̄ ferente fructū toller eū
 et omne qui fert fructū plus affe
 rit purgabit eum. i fructū plus af
 ferat. Jam uos mundi estis i p̄mo
 nem que locut̄ sum uob. Manete i
 me. i ego in uob. h̄c palmes n̄ p̄
 face fructum a semetip̄o n̄ māserit
 i uite. sic nec uos n̄ in me manseritis.
 Ego sum uitis. uos palmites. Qui
 manet i me i ego in eo h̄c fert fru
 ctum multū. qz sine me n̄h̄ p̄tis
 face. Siquis i me n̄ manserit. mit
 tetur foras sicut palmes i arefcer.
 i colligent eū. i igne mittent. et
 ardet. Si manseritis i me. i uerba mā
 in uob manserint. q̄cumqz uolueritis
 petetis. et fiet uob. In hoc clarificati
 est p̄ m̄s. ut plinum fructū afferatis.
 i efficiam̄ mei discip̄i. h̄c dilex̄ me
 p̄. et ego dilexi uos. Manete i dilectio
 mea. h̄c p̄cepta mea seruauitis. ma
 nebitis in dilectione mea. sic i ego
 p̄cepta p̄is mei seruau. i maneo i
 eius dilectione. h̄c locut̄ sum uob.
 ut gaudiu meū in uob sit. i gaudiu
 ūm impleat. h̄c est p̄ceptum meū
 ut diligatis un̄cem sicut dilexi uos.
 Maiorem hac dilectione nemo h̄c qz
 ut aiam suā ponat quis p̄ amicit̄

sius. Vos amici mei estis. si feceritis q̄
 p̄cipio uob. Jam n̄ dicam uos seruos. qz
 seruus nescit quid faciat dñs eius. v̄
 au dixi amicos. qz ō quicūqz audiu
 ap̄re meo nota fca uob. Non uos me
 elegistis. s̄ ego elegi uos. i posui uos ut
 oatis i fructum afferatis. i fructū ū
 maneat. ut q̄cumqz petieritis p̄em
 i nomine meo det uob. h̄c mando uob.
 ut diligatis un̄cem. Si mund̄ uos odit.
 scitote quia me p̄uorem uob odio h̄uit.
 In de mundo fuissetis. mund̄ qd̄ suū ē
 diligeret. Quia uo de mundo n̄ estis. s̄ e
 elegi uos de mundo. p̄ca odit uos mu
 dus. Memore sermonis mei que e
 dixi uob. n̄ ē ferius maior dño suo.
 Si me p̄secuti sunt. i uos p̄sequē. h̄c
 sermonē meū seruauit. et ūm serua
 bunt. h̄c h̄c facient uob i p̄ nom̄ me.
 qz nesciunt eum. qui misit me. Si nō
 uenisse. i locut̄ eis q̄ fuisse. p̄cām nō
 h̄cent. sicut an̄ excusatione n̄ h̄nt de
 p̄cō suo. Qui me odit. i p̄em meū od̄.
 Si opa n̄ fecissem i eis q̄ nemo ali fce
 p̄cām n̄ h̄cent. sicut aū i uidiunt. et
 odunt. i me. i p̄em meū. s̄ ut i ple
 atur sermo qui in lege eoz sc̄ptus ē.
 qz odio h̄uerunt me ḡtis. Cum aut̄
 uenit p̄ditus que ego mittā uob a
 p̄c. s̄m̄ uisus qui a p̄c p̄c̄it ille
 testimoniu phibeat de me. Et uos to
 stimoniu phibeatis. qz abut̄ meū.
Hec locut̄ sum uob. **XXVI** estis.
 ut n̄ scandalizem. Absqz h̄ma
 gogis sanent uos. s̄ uenit h̄c ut om̄
 qui misit uos ar̄bitret̄ obsequi se
 p̄tare deo. Et h̄c facient uob qz n̄ noue
 runt p̄em neqz me. s̄ h̄c locut̄ sum
 uob. ut cum uenit hora eoz remitti

facto. et qz facit. i n̄m̄ me
 et qz ego ad p̄em uob
 p̄c̄it̄is in nomine meo
 q̄ facit̄ur p̄ in filio
 n̄s me in nomine meo
 uolunt̄ me manere in
 et ego uob p̄em
 uob uob. ut manere
 h̄m̄ uob. qz n̄ h̄c
 qz n̄ uider eum
 cognoscat̄ eū. qz
 et uob eū. sicut
 nō. uerū ad uos
 i mund̄ me
 uob̄is me qz
 uob̄is. In illo
 qz ego in p̄o
 i uob. Qui h̄c
 m̄ ille est qui
 diligit me
 ego diligit eū
 meip̄em. Dicit
 notis. h̄c
 sc̄ptur̄ eū
 sc̄dit̄ h̄c
 me sermo
 et manone
 n̄ diligit me
 seruat. et
 ē m̄s. s̄
 locut̄ sum
 d̄r̄ eū
 meo. ille
 ō ḡm̄p̄
 uob. p̄cām
 uob dat. ego
 uob. n̄
 uob.

sciamini q̄ ego dixi vob̄. **H**ec aut̄ vob̄ ab
 itio n̄ dicit q̄ vob̄ tam etiam. **S**icut aut̄
 uado ad eum qui me misit. **N**emo ex
 vob̄ interrogat me quo uadis. **H**ic q̄ h̄
 locut̄ sum vob̄. tristitia impleuit cor
 m̄. **H**ic ego iuratem dico vob̄. **E**xped̄
 vob̄ ut ego uadam. **S**i enim n̄ abiero pa
 clytus n̄ ueniet ad uos. **S**i aut̄ abiero
 mittam eum ad uos. **E**t cum uenerit.
 ille arguet mundū de p̄cc̄o et de iustitia
 et de iudicio. **D**e p̄cc̄o quidē q̄ n̄ credit̄
 i me. **D**e iustitia uō q̄ ad p̄rem uado.
 et iam n̄ uidebitis me. **D**e iudicio aut̄
 q̄ princeps hui mundi iam iudicat est.
Ad huc multa h̄eo uob̄ dic̄. **S**i n̄ potestis
 portare m̄. **C**um aut̄ uenit ille sp̄s in
 tantis. **D**ecet uos omnē iuratem. **N**ō ei
 loquit̄ur a semetip̄o. **S**i q̄cunq̄ audierit lo
 q̄tur. **E**t q̄ uentura s̄ annuntiat vob̄. **I**lle
 me clarificab̄. q̄ de meo accipiet. **E**t an
 nuntiat vob̄. **O**mnia q̄cumq̄ h̄t pat̄.
 mea s̄. **P**ropea dixi uob̄. q̄ de meo acci
 piet. **E**t annuntiat vob̄. **M**odici et iam n̄
 uidebitis me. **E**t uob̄ modici et uidebitis
 me. q̄ uado ad p̄rem. **D**iximus ergo ex
 discipulis eius ad iunc̄. **Q**uid ē hoc qd̄
 dicit n̄b̄ modici et n̄ uidebitis me. **E**t uo
 cū modici et uidebitis me. **E**t q̄ uado
 ad p̄rem. **D**icebant ḡ. **Q**uid ē hoc qd̄ di
 cit̄ vob̄ modici. **A**lesem̄ quid loq̄. **C**og
 nit̄ aut̄ ih̄c q̄ uolebant eum interrogare.
Et dix̄ eis. **D**e hoc queritis in uos. **Q**uā
 dixi modici et n̄ uidebitis me. **E**t iam
 modici et uidebitis me. **A**m̄ am̄ dico
 vob̄. q̄ plorabitis et flebitis uos. **M**undus
 aut̄ gaudebit. **V**os aut̄ desolabimini. **S**i iustitia
 n̄ra iudicatur. **M**ulier cū p̄ter
 tristitiam h̄t. q̄ uenit h̄o eius. **C**um aut̄
 peperit p̄m̄ iam n̄ meminit p̄surre

p̄ gaudium. q̄ n̄ad̄ ē h̄o in mundū. **E**t
 uos ḡ m̄o quidē tristitiam h̄ent. **I**tem aut̄
 uidebo uos et gaudebit cor m̄m. **E**t
 gaudium m̄m nemo tollet a uob̄. **E**t i
 illo die. me n̄ rogabitis quicq̄. **A**m̄
 am̄ dico vob̄. si quid petieritis p̄rem i
 nomine meo. dabit uob̄. **P**ropt̄r̄ in n̄o p̄
 tistis quicq̄ i noīe meo petite. **E**t acci
 pietis. ut gaudium m̄m sit plenum. **H**ic
 in p̄b̄is locut̄ sum uob̄. **V**enit hora
 cum iā n̄ in p̄b̄is loquar uob̄. **S**i pa
 lam de p̄re meo annuntiauo uob̄. **I**n il
 lo die i nomine meo petetis. **E**t n̄
 dico uob̄. q̄ ego rogabo p̄rem de uob̄.
Ipe ei p̄ amat uos. q̄ uos me ama
 stis. **E**t credidistis. q̄ ego a d̄o exiui. **E**t
 uita p̄re et ueni i mundū. **I**tem reliq̄
 mundū et uado ad p̄rem. **D**icunt ei
 discipuli eius. **E**cce nunc pala loquit̄ur
 et p̄b̄is nullū dicit. **Q**uā scim̄ q̄ a
 stis o. **N**ō ē op̄t̄ ut quis te interroget.
In hoc credim̄ q̄ a d̄o exiit. **R**endit ei
 ih̄c. **M**odo credidit. **E**cce uenit hora
 et iam uenit. ut dissipam̄ iniquit̄
 in p̄ria. **E**t me solū relinq̄ris. **E**t ad
 sum solus. q̄ p̄ meū ē. **XVII**
Hec locut̄ sum uob̄. ut i me pac̄
 heatis. **I**n mundo p̄sura h̄ebi
 tis. **H**ic dicitur. q̄ ego uici mundū. **H**ec
 locut̄ ē ih̄c. et s̄bi uenit̄ ocul̄ in celum
 dixit. **P**at̄ uenit h̄o. clarifica filiu tu
 um. ut filius tuus clarificet te. **H**ic
 dedisti ei p̄tatem om̄is carnis. ut
 omne qd̄ dedisti ei. det eis uita et̄na.
Hec d̄aū uita et̄na. ut cognoscant
 te solū um d̄m et que misisti ih̄m x̄.
Ego te clarificaui sup̄ terram. op̄t̄
 sumam̄ qd̄ dedisti m̄ ut facerem. **E**t
 nunc clarifica me tu p̄ ap̄ te ip̄m.

claritate qm̄ hui p̄us qm̄
 fac̄ ap̄ te. **M**anifestam̄
 mundū. quos dedisti m̄
 et̄na. et in eos dedisti. **E**t
 m̄m seruaui. **E**t m̄m
 omnia q̄ dedisti m̄ ab̄sto
 q̄ dedisti m̄ d̄o. **E**t
 cognoscit̄ uō q̄ a te exi
 rit̄ q̄ tu me misisti. **E**t
 go. **I**n mundo rogo. **S**i p̄
 dedisti m̄ q̄ tu sum. **E**t
 sunt. **E**t tua mea sunt. **E**t
 si in eis. **E**t omnia mea
 restant̄ sum i eis. **E**t iam
 do. **E**t in mundo s̄ rogo.
 q̄ serua eos i nomi
 dedisti m̄. ut sint unū sic
 cum eis ego serua
 tuo. **Q**uod dedisti m̄ custo
 dias p̄p̄t̄. nisi fili p̄p̄t̄
 tua impleat. **Q**uā ai a
 et loquit̄ i m̄do ut hec
 m̄m implem̄ in semetip̄o.
 et eis sermone tuū. **E**t
 deo h̄nt. q̄ n̄ sunt de m̄
 ego n̄ sum de m̄do. **N**on
 las eos de m̄do. **S**i ut ser
 malo. **D**e m̄do n̄ s̄. **S**i
 m̄do. **H**ic dicitur. **H**ic
 mo t̄m̄s uitas ē. **H**ic n̄
 si in m̄do. **N**isi eos im
 p̄ eis s̄ h̄co me ip̄m. **E**t
 fieri uitate. **N**ō p̄ h̄
 m̄. **S**i p̄ eis qui credidit̄ s̄
 i me. **E**t om̄is unū sunt
 me. **E**t ego into. **E**t ip̄i
 ut m̄do credat q̄ tu
 Et ego clarifica qm̄ tu
 dicit ut sint unū sic.

claritate qm huius p[ro]p[ri]e qm mundu[m]
 fiet ap[er]te. Manifestam nom[en] tuu[m] ho-
 minib[us] quos dedisti in de[m]o[m]do. Tu
 erant in eos dedisti. et sermonem
 meum servavit. Et nunc cognovunt q[uo]d
 omnia q[ue] dedisti in abste[n]s. q[uo]d verba
 q[ue] dedisti in dedi eis. et ip[s]i acceperunt et
 cognovunt. ut q[uo]d a te exiit. et crede-
 runt q[uo]d tu me misisti. Ego p[ro] eis ro-
 go. n[on] p[ro] mundo rogo. s[ed] p[ro] h[is] quos
 dedisti in q[uo]d tu sunt. Et mea o[mn]ia
 sunt. et tua mea sunt. et clarificati
 su[n]t in eis. et omnia mea tua s[un]t. Et cla-
 rificati su[n]t in eis. Et iam n[on] sum in mu[n]do
 et h[ic] in mundo s[ed] rogo ad te venio.
 Pat[er] s[er]va eos in nomine tuo quod
 dedisti in. ut sint unu[m] sic et nos. Cu[m]
 eum cum eis ego servaba[m] eos in no[m]i-
 ne tuo. quos dedisti in custodiri. In eo
 exercis p[er]t[ur]ba[n]t filii p[ro]nomis. ut sep-
 tura impleat. Nunc aut[em] ad te venio
 et loquor in mundo ut liceant gaudium
 meum impletu[m] in semetip[s]is. Ego de-
 di eis sermonem tuu[m]. Et mund[us] eos o-
 dio h[ab]et. q[uo]d n[on] sunt de mundo. sic et
 ego n[on] sum de mundo. Non rogo ut tol-
 las eos de mundo. s[ed] ut servas eos a
 malo. De mundo n[on] s[ed] sic et ego n[on] sum
 de mundo. H[ab]ita eos in unitate. Her-
 mo tuus unitas e[st]. h[ic] tu me mis-
 isti in mundu[m] nisi eos in mundu[m]. Ego
 p[ro] eis scilicet me ip[s]um. ut sint et ip[s]i sa-
 nctificati in unitate. No[n] p[ro] h[is] aut[em] rogo
 tm. s[ed] p[ro] eis qui credid[er]u[n]t s[ed] p[ro] ubi cor
 in me. ut om[n]es unu[m] sint. sic tu p[er] i-
 me rogo in te. ut et ip[s]i in ubi unu[m] sit.
 ut mund[us] credat q[uo]d tu me misisti.
 Et ego claritate qm tu dedisti in de-
 di eis ut sint unu[m] sic et nos unu[m] fa-

m[en] ego in eis et tu in me. ut sint o[mn]i-
 mati unum et cognoscat mund[us] q[uo]d tu
 me misisti. et dilexi eos. sic me dilexi-
 sti. P[ro] quos dedisti in. volo ut ubi
 sum ego. et illi sint meum. ut videat
 claritatem mea[m] qm dedisti in. q[uo]d di-
 lexi me an[n] mundi o[m]stitutione.
 P[ro] in iste mundus te n[on] cognovit. ego
 aut[em] cognovi te. Et h[ic] cognovunt. q[uo]d tu
 me misisti. Et notum facta eis nom[en]
 tuu[m] et notum facta. ut dilectio qua
 dilexisti me. in ip[s]is sit. et ego in ip[s]is.
Hoc cum dixisset ih[esu]s. **XVII**
 Egressus est cum discipul[is] suis
 transierunt cedron. ubi erat ortu[s].
 ique[m] intravit ih[esu]s et discipuli eius. Ha-
 cebat aut[em] et iudas qui tradebat eu[m] locu[m].
 q[uo]d frequenter ih[esu]s venerat illuc cum di-
 scipul[is] suis. Judas g[er]it cum accepisset
 cohortem. et a pontificib[us] et pharisei mi-
 nistros. venit illuc cum latrib[us] et sa-
 crib[us] et armis. Ih[esu]s itaq[ue] sciens o[mn]e que
 ventura s[un]t erant sup[er] eum. processit et
 dixit ad eos. Que queritis? Respondit ei
 Ih[esu]s nazarenu[m]. Dicit eis ih[esu]s. Ego su[m].
 Habebat etiam iudas qui tradebat eu[m]
 cum ip[s]is. Et ergo dixit eis ego su[m] abi-
 erunt retrorsu[m] et ceciderunt in terra. Ih[esu]s
 interrogavit eos. Que queritis? Illi aut[em]
 dixerunt. Ih[esu]s nazarenu[m]. Respondit eis.
 ih[esu]s. Dixi vob[is] q[uo]d ego sum. H[ic] ergo me
 queritis? finite hos abire. Ut impletur
 sermo que dixit. q[uo]d quos dedisti in.
 n[on] peridi ex eis quosq[ue]. H[ic] aut[em] petrus
 h[ab]ens gladiu[m] coniecit eum et percussit po-
 nificis servu[m] et abscidit auricula[m] eiu[s]
 dextram. Erat sermo nom[en] malchus.
 Dicit ergo ih[esu]s petro. Mitte gladiu[m]
 in uaguam. Calice[m] que dedit in pat[er]

nus ut bibam illum. Cohors ergo et
tribunus et ministri iudeorum apprehenderunt
ihum et ligaverunt eum et adduxerunt eum
ad annam primam. Erat ei socer capphas
qui erat pontifex anni illius. Erat autem
capphas qui os illius dedit iudeis. Quia
unum expedit hominem mori pro populo. Se-
quebatur autem et ihum symon petrus et alius
discipulus. Discipulus autem ille erat non po-
tifficus et introiit cum ihu in atrium po-
tifficus. Petrus autem stabat ad hostium
foras. Exiit ergo discipulus alius qui
erat non pontifficus et dicit hostiarie et
introducet petrum. Dicit ergo petro an-
cilla hostiaria. Numquid et tu ex discipulis
es hominis istius? Dicit ille. Non sum. Sta-
bant autem et serui ministri ad portas. Quia
frigus erat et calefaciebatur se. Erat autem
cum eis petrus stans et calefaciens se.
Pontifex ergo interrogabat ihm de disci-
pulis suis et de doctrina eius. Respondit ei
Ego palam locutus sum mundo. Ego sepe
doceam in synagoga et in templo quo omnes
iudei conveniunt et in occulto locutus sum
nichil. Quid me interrogas? Interroga eos
qui audierunt quod locutus sum ipsis. Ecce
hinc scitis quod dixi ego. Hec cum dixisset
unus assistens ministrorum dedit ala-
pam ihu dicens. Hic tuus pontifficus.
Respondit ei ihesus. In male locutus sum testi-
monium phariseorum de malo. Si autem bene cur-
me cedis. Et misit eum ammas ligatum
ad cappham pontifficem. Erat autem symon
petrus stans et calefaciens se. Dicit ergo
ei. Numquid et tu discipulus eius es? Respon-
dit ille et dicit. Non sum. Dicit unum ex
seruis pontifficus cognatum eius cui ab-
sedit petrus auriclam. Nonne ego te
vidi mori cum illo? Itaque negavit

petrus et statim gallus cantavit. Adven-
tavit ergo ihum ad cappham in porticum.
Erat autem mane. Et ipse non introierat in
porticum ut non otannarentur. fuit ma-
dicarent pascha. Exiit ergo pylatus
ad eos faras et dicit. Quis accusat hunc?
affertis adversus hominem hunc. Respon-
dunt et dicunt. Si non est hic malefactor
non tradidissent eum. Dicit ergo eis
pylatus. Accipite eum vos et secundum le-
gem vestram iudicate eum. Dixerunt ergo
iudei. Non habet iurisdictio quodcumque
ut sermo ihu impletur quod dicitur sig-
nificans quod morte esset mortuus. Invenit
ergo itum pylatus in porticum et vocavit
ihum et dicit ei. Tu es rex iudeorum?
Respondit ihesus. A te mecum dicitur hoc.
an alii dicunt tibi de me? Respondit pyla-
tus. Numquid ego iudeus sum? Responsus
tua et pontiffices tui tradiderunt te mihi.
Quid fecisti? Respondit ihesus. Regnum meum
non est de hoc mundo. Si ex hoc mundo
esset regnum meum ministri mei utique de-
clarent ut non traderer iudeis. Sicut autem
regnum meum non est hinc. Dicit ei itaque py-
latus. Ergo rex es tu? Respondit ihesus. Tu
dicitis quod rex sum ego. Ego in hoc nato
sum et adhuc veni in mundum ut testi-
monium phariseorum iudicem. Omnes qui
de ex veritate audierunt vocem meam. Dicit ei
pylatus. Quid est veritas? Et cum hoc
dixisset itum exiit ad iudeos et dixit
eis. Ego autem nullam invenio in eo causam.
Est autem consuetudo nobis ut unum dimittamus
vobis in pascha. Vultis ergo dimittamus
vobis regem iudeorum? Clamaverunt unum
sunt omnes dicentes. Non hunc sed bar-
taban. Erat autem baratabas
latro. XVIII

hic apprehendit pyla-
pellavit. Et milites
de spinis et impos-
uerunt. et tenebant ad eum
Aure regis iudeorum. Et dabant
Erat itum pylatus foras
Erat adduco eum foras ut
tes quod nullam invenio in eo
ergo ihesus portans spinam
et spem vestimenta. Et dicit
Eum ergo tradidit eum po-
runt clamabant dicens
fige eum. Dicit ei
pote eum nos et crucifige
invenio in eo causam. Respondit
legem hinc et secundum legem
de illis de se fecit. Cum
pylatus hinc sermone ma-
et in illis est in portum
ad ihm. Unde es tu? Ihesus
non dedit ei. Dicit ergo pyl-
us in sequens. Responde mihi
crucifige te. et potestatem
te. Respondit ihesus. Non habes
regni nullam. nisi tibi dedit
pote qui tradidit me tui
ipse. Respondit autem pylatus
eum. Iudei autem clamabant
hic dimittis non es amicus
qui se regem facit dicit
latus quod cum audisset hoc
adduxit foras ihm et sedu-
li. in loco qui dicitur tro-
stus gabbata. Erat autem pa-
di sexta. Et dicit iudeis
Illi autem clamabant. Tolli
fige eum. Dicit eis pylatus
tu in crucifige. Respondit

Quic apprehendit pylat ihu et flagellavit. Et milites placentes coronam de spinis et imposuerunt capiti eius. et ueste purpurea circumdederunt eum. et ueniebant ad eum. et dicebant. **A**ne rex iudeor. Et dabant ei alapas. **E**xit ite pylatus foras. et dixit eis. **E**cce adduco eum foras. ut cognoscatis quod nullam inuenio in eo causam. **E**xiit ergo ihu. portans spineam coronam. et purpuream uestimentum. **E**t dicit eis. **E**cce homo. **C**um ergo uiderent eum pontifices et ministri. clamabant dicentes. **C**rucifige crucifige eum. **D**ixit eis pylatus. **A**ccipite eum uos et crucifigite. **E**go enim inuenio in eo causam. **R**esponderunt iudei. **N**os legem habemus et secundum legem debet mori quod filii dei se fecerit. **C**um ergo audisset pylatus hunc sermonem. magis timuit. **E**t magis timens est impetorem iudeos. et dixit ad ihu. **V**nde es tu. **I**hu autem respondit. **N**on habeo causam. **D**ixit ergo pylatus ei. **Q**uid non loqueris. **R**espondit quod potestatem habeo crucifigere te. et potestatem habeo dimittere te. **R**espondit ihu. **N**on habeo in me potestatem ullam. nisi tibi esset datum desuper. **P**rophetia qui tradidit me tibi maior peccator habet. **D**emum querebat pylatus dimittere eum. **I**udei autem clamabant dicentes. **N**on habet dimittere nisi es amicus cesaris. **D**ixit qui se regem facit dicitur cesari. **P**ylatus ergo cum audisset hos sermones. adduxit foras ihu. et sedit pro tribunali. in loco qui dicitur lyostrotos. hebice autem gabbata. **E**rat autem paschene hora nona sexta. **E**t dicit iudeis. **E**cce rex iudeorum. **I**lli autem clamabant. **T**olle tolle crucifige eum. **D**ixit eis pylatus. **R**egem uerum crucifigam. **R**esponderunt pontifices.

Non habemus regem nisi cesarem. **A**unc ergo tradidit eis illum ut crucifigatur. **H**uc peruenit autem ihu. et eduxerunt. **E**t uenientes sibi crucem. exiit ierem qui de caluarie loco hebice golgata. ubi eum crucifixerunt. **E**t cum eo alios duos hunc et hunc. **M**edius autem ihu. **S**cripsit autem et titulum pylatus. et posuit super crucem. **E**rat autem scriptum. **I**hu nazarenus rex iudeor. **H**ec ergo tituli multi iudeor leguntur. quod ipse crucifigatus erat locus ubi crucifigatus est ihu. **E**t erat scriptum hebice. grece et latine. **D**icebant ergo pylato pontifices iudeor. **N**oli scribere rex iudeor. sed quod ipse dixerat rex sum iudeor. **R**espondit pylatus. **Q**uid scripsi. **S**cripsi. **M**ultos ergo cum crucifigassent eum. acceperunt uestimenta eius et fecerunt. **U**ni pectus. uniuersis pectus et tunicam. **E**rat autem tunica inofensibilis. desuper ostenta pro totum. **D**ixerunt ergo ad militem. **N**on scendam causam. sed sortiam de illa cui sit. **U**t scripta impleat dicitur. **O**mnis uestimenta mea sibi. et uestimenta mea miserunt sorte. **E**t milites quidem hoc fecerunt. **H**abebant autem in cruce ihu matrem eius et sororem matris eius maria cleophae et maria magdalene. **C**um uideret ergo ihu matrem et discipulum stantem quem diligebat. dicit matri sue. **M**ulier ecce filius tuus. **D**emum dicit discipulo. **E**cce mater tua. **E**t ex illa hora accepit eam discipulus in sua. **P**ostea scilicet ihu quod iam omnia consummata sunt. ut consummaret scriptura dicitur. **H**ic ergo est potum aceto plenum. **I**lli autem plena aceto ylopo spongia circumponentes obtulerunt ori eius. **C**um ergo accepisset ihu aceti dicit. **C**onsummatum est. **E**t inclinato capite tradidit spiritum. **I**udei ergo qui

lano XVIII

omnina sus. tu sus qz amo te. dicit ei.
patece oues meas. Am am dico t. cum
ees unioz cingebas te r amb labas
nbi uolebas. Cum au senueris. ex
tendes manus tuas r alius te tigez
et ducet quo tu n ius. Hec aut dixit
significans q morte clarificatur esse
dm. Et cum hoc dixisset dicit ei. Heate
me. Conuulsius petrus uidit illum di
sciplm que diligebat ihe seqnte r q
recubuit incena sup pectus eius r
dixit. dne. quis e qui tradet te. He
ergo cum uidisset petrus dixit ihu.
Dne hic au quid dicit ei ihe. Hic eni
uolo mane. donec ueniam quid ad te.
Tu me sequere. Exiuit g sermo iste
int frs. qd discipuls ille n morit. Et
no dixit ei ihe q n moritur. s sic eni
uolo mane donec ueniam quid ad
te. Hic e discipuls ille. qui testimoniu
phitet de hys et scripsit h. Et scriuit
qz um est testimoniu eius. Hic au
et alia multa que fecit ihe que si
scribantur p singula. nec ipm arbi
trioz mundum cape eos qui scribendi
sunt libros. *Explic eio iohannis.*

Inap plogus sup aplm paulu

Distole pauli ad
romanos causa h
est. ecam eduobz
ppls. idest de iude
is. et gentilibz co
ggatam. exequat
meritis. ut canlas ei auferat si
mulatas que de uoluntate potcor
mutue nascobant. Ergo ut pace
inter se. r caritate ungant. Oste
dit pares editione. dum pccas fur
se obnoxu opbantur. qz eq salute

p fidem i sunt et gram osecuti. Nam
neq uideis p fuisse legem icustodi
tam nocet. nec gentiles posse leg
ignorantie defendi. quos ratio ad
dei noticiam ponce potat. r ab oi
uite prauitate reuocare. Hato q
legis expositione n omnia ee deoy
s. s. notaciones breues singulis
uerlibz ac uerbz apposita pauli a
postoli eple mio. xiiii. ad romanos.
i ad corinthios. ii. ad galathas. i.
ad ephesios. i. ad philipenses. i. ad
colosenses. i. ad thesalonicenses.
ii. ad thymotheu. ii. ad thym. i.
ad philimone. i. ad hebreos. i. Dis
textus ul numer eplay ad unu ho
minis pfectionem p ficit. Cura ro
manis ita agit. apis paulus q
cum si icipientibz. qui post genti
ut mitia fidei sortiant. r pueniant
ad spe uite etne. Multa de phisic
rationibz illuminat. multa de septis
diuinis. ad corinthios pma o se
cutos iam fide n recte o seruante
obungat. Heda ad corinthios de
stat quide. s. emendatos ostendit.
Galathas in fide ipa peccantes. et
ad iudaismu declinantes expoit.
Ephesios qz icapuit r custoduit lau
dat. qz ea q accepit seruauit. Phi
lipenses. qz i quo credidunt suan
tes ad fructu pueniunt. Coloselz
collaudat. qz ul ut ignotis scribit.
r accepto nuntio ad ephra eto
dulle ew gratulatur. Thsaloni
censes i ope et fide tremisse glat.
In scda ptea qd r psecutione passi
fide psciaunt. quos r sces appel
lat. ut illos qui i iudea xpm o fessi

explic eio iohannis. Inap plogus sup aplm paulu

plurimones fortiter toller
hebreos ad quoz similitudi
thsalonicenses. ut i man
ianes psecutionem pui
parantur. Omis ergo epi
manio. cum. Ad romanos.
ce. ii. ad galathas. ad epl
phelip. ad colosce. ad th
ad hebreos quos hoctat ad
rom. thesalonicensiu.
ne n hctur. Relique ad th
pnu. queadm agat occi
mothcum. ii. queadm se
ad tyrum ut ereditam lib
recti ordinet. Ad philim
nostissimo seruo qui em
luc factus est. Item Pla
Anni quer
post euangli
plenitum
r in quibz n
pla et pcepta uiuendi. p
degesta sunt ul nouit a
eplias ad singlas ecclias.
ca sim uideat. s. h. ut i
tis uide nouis canlis exi
olentia atqz ouenna tel
pban. qui post edutam
se mo o mandata legebo
omun. in doctrina sua r
epl. opstere pca. Et post
libris nram etia ad men
mulerit. Deim qritur. cu
qm dco eplias ad ecclias
Dco sunt ei cum illa qu
hebreos. Nam relique qtuoz
spcials sunt poredto. ut
nouu n discrepare a uel
et se d legem n face mo